A°. 1824. JE MAINTIENDRAI. N°. 19.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, *den 8sten* MEI, 1824.

***EXTRACT** uit het register der handelingen en resolutien van den Luitenant Gouverneur in Rade, bij afwezendheid van den Gouverneur Generaal.*

Dingsdag den 6den april 1824, No. 25.

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan, te arresteren het navolgende

REGLEMENT
op het praauwen-veer te Samarang.

Art. 1. Het buiten- of praauwen-veer te Samarang zal uitsluitend zijn bestemd tot transport, van naar buiten vertrekkende of van buiten inkomende goederen.

De superintendentie van hetzelve is aan den resident opgedragen.

Art. 2. Dit veer zal provisioneel zijn zamengesteld uit zoodanige praauwen, ladende van een halve tot twee koijangs, welke behoorlijk uitgerust en bemand moeten zijn als volgt:

½ Koijang praauw	2 man	2 riem	1 zeil.		
1 ,, ,,	4 ,,	2 ,,	1 ,,	1 ank.	1 roer.
2 ,, ,,	8 ,,	2 ,,	1 ,,	1 ,,	1 ,,

Alle schaden door gebrek aan deze benoodigdheden veroorzaakt, moeten door het praauwkantoor vergoed worden, hetwelk daarentegen ook het regt heeft, om het ontbrekende aanteschaffen en te korten op de eerste gelden, welke ten voordeele der eigenaars ontvangen worden; tevens zullen de eigenaars der praauwen moeten zorgen, dat hunne vaartuigen altijd behoorlijk voorzien zijn van de benoodigde kadjang-matten, zetstokken, haken en touwen, op eene boete van *tien guldens* boven de vergoeding van schade, door deze hunne onachzaamheid veroorzaakt.

Art. 3. Alle degenen, die zich met praauwenvoeren generen en als praauw-voerders bekend staan, zullen verpligt zijn hunne vaartuigen bij het veer te doen registreren, mogende geene dan de alzoo geregistreerde praauwen met vrachten ter reede varen, op straffe van aanhouding en verbeurd verklaring.

De sloepen van schepen of vaartuigen ter reede liggende, of zoodanige praauwen door ingezetenen voor eigen gebruik aangehouden, zijn daarvan alleen uitgezonderd.

Zoodanige ingezetenen, die verkiezen mogten praauwen voor eigen gebruik te houden, zullen zich stiptelijk onthouden dezelve aan anderen te verhuren of in gebruik aftestaan, en zich maandelijks aan het praauw-kantoor moeten voorzien van een certificaat, hetwelk in het passeren of repasseren van het veer, aan den havenmeester zal moeten worden vertoond, op verbeurte van *f* 50 voor de eerste, *f* 100 voor de tweede en van het vaartuig zelve voor de derdemaal, welke poenaliteiten zullen worden geincurreerd, zoo wel door het in gebruik of in huur geven hunner vaartuigen aan anderen, als door het niet opvolgen van deze verordeningen omtrent het certificaat.

Art. 4. De tot het veer behoorende en aldaar invoege voorschreven geregistreerde praauwen, moeten zonder onderscheid of dezelve de praauw-voerders in eigendom toebehooren, of niet, van achteren dan wel op zijde op eene zigtbare plaats genummerd, en van de letters PV voorzien worden, tot welk merk en niet dieper zal mogen geladen worden.

De praauwen zullen in de volgorde van derzelver nummers verhuurd worden, doch om zoo veel mogelijk allen eenen gelijken staat op vracht te geven, zal elke klasse van praauwen afzonderlijk worden geregistreerd.

Art. 5. Ieder praauw-voerder zal voor deszelfs vaartuig, in hetwelk hetzelve altoos zal moeten verblijven, voorzien worden van een boekje, der praauw als boven omschrijvende en bekendstellende, waarin vervolgens door een der inlandsche hoofden, aanteekening zal worden gehouden, van den dag en het uur der verhuring eener praauw, waarmede dezelve is afgeladen, werwaarts vertrokken, wanneer terug gekomen en voor wiens rekening.

Art. 6. Om zoo veel mogelijk voor het behoud en de goede overbrenging der ladingen te zorgen, zal ieder praauw-voerder voor en al eer eenigen dienst in die hoedanigheid te verrigten, door den havenmeester met overleg der inlandsche hoofden moeten zijn goedgekeurd, en bij hen bekend staan daartoe de noodige bekwaamheid te bezitten, en zal deze gehouden zijn altoos zelve te moeten varen zonder iemand in zijne plaats te mogen stellen, ten ware bij ziekte of noodzakelijke afwezigheid, met voorkennis van den havenmeester die in dat geval, een ander in deszelfs plaats moet stellen, zullende de havenmeester verpligt zijn voor de nakoming hiervan bijzonder zorg te dragen, en hiervoor verantwoordelijk zijn, bij onverhoopte nadeelige gevolgen.

Art. 7. De juroemoedies, en de op deze praauwen varende koelies, zullen ieder voorzien worden met een tjap of gestempelde pas, geteekend door den havenmeester of een der inlandsche hoofden, waarin de naam van den houder, het nummer van het vaartuig daar hij opvaart, zal worden bekend gesteld, en zal een met zoodanige tjap of pas voorziene juroemoedie of koelie, door niemand wie het ook zij elders of tot andere einden kunnen of mogen worden geëmplooijeerd, en zullen de eigenaren overigens moeten instaan, voor alle de op hunne vaartuigen varende juroemoedies en koelies.

Art. 8. Ook zullen de juroemoedies en koelies niet vermogen, zonder voorkennis van den havenmeester, van de eene op de andere praauw overtegaan, op straffe eener geldboete naar mate der omstandigheden.

Art. 9. De juroemoedies en koelies van de in vertimmering liggende praauwen, zullen alle dagen des morgens te zes ure, aan het veer tegenwoordig moeten wezen, om, wanneer een der juroemoedies of koelies van de op vracht varende praauwen onverwacht ziekt mogt worden, in deszelfs plaats te kunnen worden geëmplooijeerd; almede op straffe als boven.

Art. 10. De eigenaar der praauwen eenen nieuwen juroemoedie of koelie, in plaats van eenen afgeganen of gestorvenen willende aannemen, zal de persoon die zich daartoe aanbiedt, bij den havenmeester worden gebragt, waarna deze aan den juroemoedie of koelie een tjap zal geven.

Art. 11. In geval de een of ander juroemoedie of koelie niet langer bij het veer begeert te dienen, zal hij verpligt wezen zich bij den havenmeester te vervoegen, en aan denzelven zijn tjap terug geven, onder te kennen gave van de redenen waarom hij niet langer begeert te dienen, waarna het ontslag aan hem zal worden gegeven.

Art. 12. Aan de juroemoedies of koelies, wordt daarentegen vrijheid verleend, zich bij den havenmeester te vervoegen, wanneer zij vermeenen billijke redenen tot klagten te hebben over de eigenaars der praauwen, bijzonder bij het onthouden of afkorten hunner lognen, en zal de havenmeester als dan gehouden en verpligt wezen, een naauwkeurig onderzoek te doen en de klagten gegrond vindende, hun behoorlijk regt doen wedervaren.

Art. 13. De juroemoedies of koelies, alle staande onder den havenmeester, zullen geene bevelen van iemand anders, zelfs niet van de eigenaars der praauwen mogen ontvangen, maar alleen onderworpen zijn aan die van den havenmeester.

Art. 14. Tot het vieren van het mahomedaansche nieuwjaar, wordt aan de juroemoedies en koelies niet langer dan twee dagen, verlof verleend, om van het veer te blijven, op verbeurte van *vijf guldens* voor jederen dag dien zij langer afwezig blijven.

Art. 15. Tot voorkoming en tegengang van diverijen, die binnen boord der praauwen kunnen plaatsvinden, wordt bij deze gestatueerd, dat ingeval eenige goederen in tegenwoordigheid van den juroemoedie en de koelies in het vaartuig afgeladen, bij uitlevering te kort vermist of bedorven bevonden zijn, en overtuigend blijkt dat geen weer of wind maar de juroemoedies of de koelies daarvan de oorzaak zijn de zoodanigen als dan dadelijk zullen worden overgegeven aan den assistent-resident om tegen hen, naar rigeur der wet krimineel te procederen, en tevens voor de schadeloosstelling te zorgen, waarvoor ingevalle van onvermogen, de eigenaars der praauwen zelve aansprakelijk zullen worden gehouden, zijnde de Landraad volgens publikatie van 27 januari 1824, de competente regter, voor wien alle zaken de geëmploijeerden bij het praauw of praauwen-veer in officio aangaande, ter eerster instantie zullen moeten gebragt worden.

Art. 16. Het toezigt over en dagelijksch beheer van het praauwen-veer zal voortaan opgedragen zijn aan den havenmeester en voor zoo verre de politie betreft aan den assistent-resident, aan wien men zich bij alle voorkomende gelegenheden zal moeten adresseren.

Art. 17. De havenmeester zal verpligt zijn, dagelijks aan het veer te komen, om toetezien dat de twee inlandsche hoofden tegenwoordig zijn en zijne aanteekeningen zoo wel in die praauw-boekjes als de registers behoorlijk houden, en zal voorts aansprakelijk zijn voor alle fraudes en ongereegeldheden die aan het veer gepleegd worden, zullende niet temin de inlandsche hoofden gehouden zijn, weekelijks eene geteekende notitie van alles wat aan het veer is voorgevallen aan den havenmeester overtegeven.

Art. 18. De havenmeester zal maandelijks een schriftelijk rapport opmaken van de praauwen die gevaren hebben, zoo mede van de boeten die verbeurd zijn, welk rapport binnen de eerste daarop volgende veertien dagen aan den resident zal worden gezonden.

Art. 19. Ter adsistentie van het veer zal een schrijver worden aangenomen.

Art. 20. De praauw-voerders zullen hunne vaartuigen niet mogen verhuren, naar eigen goeddunken en willekeur maar zal zulks opgedragen wezen aan de inlandsche hoofden die niet alleen van de namen der voerders en eigenaars, maar ook van de nummers en grootte der verhuurd wordende vaartuigen, behoorlijk aanteekeningen zullen moeten houden.

Art. 21. Geene praauwen-voerders zullen hunne vaartuigen op andere plaatsen, dan aan het veer vermogen te leggen, wanneer daartoe gelegenheid is, zullende zij in de rivier geene belemmering toebrengen, en niet naast elkander, maar achter elkander in eene lijn moeten liggen, en zoodra dezelve gelost zijn, zich dadelijk wederom met dezelve derwaarts moeten begeven, op straffe iedere keer van *veertig guldens* en *tien guldens* voor den aanbrenger.

Art. 22. Alle aanvragen om praauwen moeten schriftelijk aan het kantoor ingezonden worden met bij betaling der vracht; aan deze aanvragen zal, indien het weder dit niet verhindert onmiddelijk volgens het regt van den eerst komenden worden voldaan.

Art. 23. Wanneer de aanvragen om prauwen het getal der aanwezig zijnde te boven gaat, zal de havenmeester die welke aanhandén zijn, in eene billijke evenredigheid mogen verdeelen.

Art. 24. De voerders en opvarenden der prauwen zullen dagelijks van des morgens zes tot 's avonds zes ure, aan het veer op hunne prauwen tegenwoordig moeten zijn, en het zij hunne vaartuigen verhuurd zijn of niet, zich niet van daar mogen begeven, zonder voorkennis van de inlandsche hoofden op verbeurte van *twee guldens* voor den juroemoedie en *een gulden* of eene gevoelige correctie voor de koelies, uitgenomen de zon en feest dagen, wanneer deze personen slechts van acht tot twaalf ure, des voormiddags bij of omtrent hunne vaartuigen zich zullen moeten bevinden.

Art. 25. De havenmeester eene prauw verhuurd hebbende, zal de voerder van dezelve niet vermogen eenige togt of vracht te weigeren op verbeurte van *vijf guldens*.

Art. 26. De prauwen zullen naar geene andere plaats of plaatsen mogen varen, dan werwaarts dezelve bestemd en ingeschreven zijn, op verbeurte van *tien guldens*.

Art. 27. Den prauwen-voerders wordt ten nadrukkelijkste verboden zich te laten overhalen of omkoopen om eenige bij de wetten verbodenen goederen ter sluik te vervoeren, maar zullen zij verpligt zijn daartoe aangezocht worden de, aan een der inlandsche hoofden, en deze weder den havenmeester daarvan kennis te geven, sub poene van naar exigentie van zaken, zelfs aan den lijve te zullen worden gestraft.

Art. 28. Het zal den prauwen-voerders niet vrijstaan zoo veel geld te bedingen als hun goeddunkt, maar zullen zij moeten tevreden zijn met een vracht-loon zoodanig als hetzelve hier achter specifiek wordt aangewezen.

Art. 29. Te dien einde zullen de vrachtloonen op het prauw-kantoor worden betaald, voor het afvaren der prauwen van het veer, zoo als bij art. 28 bereids is bepaald, en zullen deze penningen zoo lang aan het prauw-kantoor verblijven tot dat de vaartuigen weder aan het veer zullen terug gekomen zijn, als wanneer de uitdeeling daarvan zal kunnen geschieden.

De eigenaren der prauwen zullen de betaling van het geen den dag te voren door hunne prauwen verdiend is, kunnen vorderen, en het prauw-kantoor zal deze betaling onder korting der natemelden 20 percent, niet mogen verschuiven, zullende het minste verzuim in de nakoming van deze bepaling, den eigenaren regt geven tot de verdubbelde vordering voor elken dag van moedwillig uitstel van betaling.

Hiervan zijn alleen uitgesloten, de bij het gouvernement te goed gemaakte vracht loonen, welke alle maanden regulier zullen worden uitbetaald, de eigenaren der prauwen slechts regtigen kunnen tot de ontvangst derzelve, daags na dat die gelden door het hoofd zullen zijn geinkasseerd.

Art. 30. De in het art. 5 vermelde prauwboekjes zullen nooit verzuimd worden, door den havenmeester te worden ingevuld zoo als in het voormelde art. staat omschreven, en wanneer het gebeurt dat de prauwen naar hunne ladingen moeten wachten, of niet ontlost worden, zal daarvan door een van de opvarenden des avonds voor zes, en des morgen voor zeven ure aan den havenmeester moeten worden kennis gegeven, door wien als dan daar van aanteekening aan het veer zoo wel als in het prauw-boekje zal worden gehouden, ten einde daarna aan den huurder voor den eersten dag een derde, en de volgende dagen volle vrachtgelden zullen kunnen worden gedeclareerd.

Art. 31. Alle de tot het veer behoorende prauwen zullen een maal in het jaar door den havenmeester en een assistent-resident met assistentie van deskundige personen moeten worden gemonsterd, en bij die gelegenheid geexamineerd of dezelve oud en afgevaren zijn, ten einde als dan afgekeurd te worden en niet meer op vracht te laten varen.

Art. 32. Ook zullen de eigenaars der prauwen, wanneer zij ontwaren dat hunne vaartuigen lek geworden zijn, daarvan terstond moeten kennis geven, aan den havenmeester en verzoeken een geteekend briefje, ten einde hunne vaartuigen van het veer te mogen afnemen en vervoeren naar eene der plaatsen alwaar dezelve gerepareerd moeten worden.

Art. 33. Na de ontvangst van het vorengemelde bewijs, zal de eigenaar dadelijk het vaartuig moeten brengen ter plaatse daar de reparatie geschiedt.

Art. 34. Vaartuigen die eene kapitale reparatie noodig hebben, zullen ten langste in den tijd van eene maand gerepareerd, en die eene kleine reparatie vereischen binnen acht dagen gereed moeten zijn, doch zulks langer dan dien tijd durende zullen zij voor iederen dag verbeuren *twee guldens*.

Art. 35. Dan wanneer een der prauwen afgekeurd is of geheel onbekwaam raakt, zal de havenmeester dadelijk zorgen dat eene andere in dies plaats worde bezorgd, ten einde het bepaalde getal navolgens het 2de art. dezer ordonnantie steeds voltallig blijve.

Art. 36. Alle materialen zoo van hout als ijzer, welke tot het aanmaken en uitrusten van nieuwe en herstelling van beschadigde prauwen noodig zijn, zullen ingeval dezelve niet te bekomen mogten zijn, aan de eigenaars uit 's lands voorraad ter goede rekening worden afgegeven, en door hen maandelijks met *tien ten honderd* worden betaald, tot de volle vereffening toe, mits zij zorgen dat zij daartoe aan den havenmeester aanvrage doen, ten einde de benoodigdheid behoorlijk worde geverifieerd voor en aleer de afgifte zal mogen geschieden.

Art. 37. Alle eigenaren van de tot het veer behoorende prauwen zullen zoo wel in de regen- als droogemousson tevreden moeten zijn, met de ondervolgende salarissen na aftrek van 20 percent.

Art. 38. Naar de reede ieder vaartuig na gelang van deszelfs grootte, per kooijang *f* 2.

Binnen de rivier.

Tot aan de brug van den kapitein chinees per kooijang *f* 1.

Op Bodjong elke kooijang *f* 2.

Om de oost.

Tot Torbalja elke kooijang *f* 4.

„ Klaijaran „ „ „ 3.

„ Demak „ „ „ 4.

Om de west.

Tot Tawang Trasfie elke kooijang *f* 2.

„ Mankang „ „ „ 4.

Art. 39. Alle prauwen beladen naar boord gevaren, die in het terug komen weder bevracht worden, verdienen in de terug komst de helft der gewone vracht-gelden, en onder gelijke omstandigheden gebruikt wordende tot het overschepen van goederen op de reede verdienen dezelve de volle vracht-gelden, berekend voor elke reis dien zij in dien tijd van wal hadden kunnen doen.

Art. 40. Wanneer de vaartuigen op de reede bij de schepen onnoodig en buiten toedoen van de opvarenden worden opgehouden, zoo dat zij des avonds niet weder binnen de rivier kunnen komen, zal de huurder verpligt zijn de vracht nog een maal te voldoen, als of de verhuring ten tweede male ware geschied.

Art. 41. Zoo dra de lading aan boord van het schip is overgenomen zal door den bevelvoerenden officier een bewijs worden opgemaakt, voor de uitlevering, en wanneer eenig verschil mogt blijken te bestaan, tusschen dit bewijs, en dat der inlading aan de wal zal zulks den prauw-voerder, in het bijwezen van zijn volk duidelijk aangetoond worden.

Art. 42. Geene prauw zal het schip verlaten, zonder van zoodanig bewijs der behoorlijke uitlevering voorzien te zijn, wordende de scheeps overheden verantwoordelijk gehouden, voor alle oponthoud ten opzigte van het vertrek der prauwen, en zal zoodanig oponthoud hoe kort zulks ook moge wezen, met het betalen van dubbelde vracht-gelden moeten vergoed worden.

Voor alle verschil in de uitlevering der ladingen uit de prauwen aan boord van de ter reede liggende schepen is het prauw-kantoor verantwoordelijk, doch zoo de prauw-voerder kan aantoonen, dat hij na het ontdekte verschil eene herziening verzocht heeft, en hem zulks geweigerd is, vervalt deze verantwoordelijkheid.

Art. 43. De verantwoordelijkheid van het prauw-kantoor voor het te kort komende op de afgeladene goederen, strekt zich uit, voor zoo verre het verlies behoorlijk aangetoond, op de eigenaren der prauwen te herhalen is.

Art 44. Bevelhebbers van schepen of vaartuigen, welke het prauw volk noodzaken om aan boord eenig werk te verrigten zullen, voor welken korten tijd zulks ook moge geweest zijn, drie dagen loon moeten betalen, berekend volgens de gewone dagloonen van zulke liedenaan wal.

Art. 45. Wanneer iemand eene prauw bij den dag gehuurd heeft om goederen te halen of te brengen, zal hij daar over, van 's morgens 6 tot des avonds 6 ure, kunnen beschikken en de voerder verpligt zijn den huurder zoo lang te dienen en zijn vaartuig zonder des huurders toestemming niet mogen verlaten, op verbeurte van *twee guldens* voor de juroemoedies, en *eenen gulden* voor de koelies, en wanneer de gehuurde prauw den geheelen dag niet gebruikt, en nogthans aangehouden wordt, zal de huurder verpligt wezen de geheele vracht te voldoen, doch zoo het vaartuig door den huurder terstond naar het veer wordt terug gezonden, zal deze met de betaling van de halve vracht kunnen volstaan.

Art. 46. Insgelijks zullen de huurders gehouden zijn, de prauwen ten spoedigste te doen laden, op dat dezelve voor tien ure des morgens buiten en voor zes ure des avonds binnen de boom kunnen zijn en bij aldien door de tijdelijke opzieners over 's lands regten of door iemand anders daartoe gekwalificeerd, door toedoen van den huurder (en anders niet) het vaartuig langer wordt opgehouden, zal dezelve boven de gewone vracht moeten betalen voor dat oponthoud.

Art. 47. Daarentegen zullen alle prauwen die naar de reede of elders naar buiten, goederen moeten brengen en tot dat einde binnen de stad gerekwireed worden om de ladin en intenemen, des achtermiddags of voor zes ure des avonds voor de woningen der huurders moeten schieten, zonder dat daarvoor iets kan worden gevorderd, echter deze woning niet gelegen zijnde buiten de limiten in art. 38 omschreven.

Art. 48. Bij aldien het mogt gebeuren, dat prauwen die met goederen dan wel om ladingen te halen naar de reede gezonden worden, door harde winden en hooggaande zeeën, het niet langer op de zijde der schepen kunnen houden, en dus genoodzaakt worden met hunne ladingen, dan wel onbeladen terug te keeren, zal in dat geval wel de volle vracht verdiend zijn, mits ook gezorgd worde, zoo dra wind en weer dienzelfden dag zulks toelaat, dat als nog aan de huur worde beantwoord, zonder dat daarvoor iets meerder in rekening zal mogen worden gebragt.

Art. 49. Alle de in dit reglement bepaalde geldboeten, voor zoo verre daar omtrent geene speciale bepalingen zijn gemaakt, zullen komen ten voordeele van het nat melden fonds.

Art. 50. Tot goedmaking van de benoodigde ongelden voor het veer, zoo ter bezoldiging der ambtenaren en bedienden, als voor de dagelijksche kleine reparatien aan de prauwen, zal een fonds gemaakt en eene kas geformeerd worden, te vinden uit de 20 percent die van de verdiende vracht-loonen, zullen worden ingehouden, alsmede uit de verbeurde boeten, en zal de administratie van dit fonds aan den havenmeester worden toevertrouwd, mits hij ten genoege van den resident borg stelle, maandelijks behoorlijk rekening doe, en des gevergd de kas ten allen tijde laat viseren.

De havenmeester zal, als administrateur van dit fonds, rekenpligtig wezen aan de algemeene rekenkamer.

Art. 51. Het gouvernement zal voor alle door hetzelve gebruikte prauwen 20 percent minder betalen dan de gestipuleerde vracht-loonen. Doch daarentegen zal de uitbetaling dezer vracht-loonen, aan de eigenaars dezer door het gouvernement gebruikte prauwen aan de korting van 20 percent niet onderhevig zijn.

Art. 52. Van de evengemelde 20 percent, welke van alle vracht-gelden zullen worden ingehouden:

Zal de havenmeester genieten $\frac{1}{24}$ zullende de overige $\frac{23}{24}$ strekken tot goedmaking der onkosten voor het etablissement hetwelk zal bestaan uit:

Een klerk . . . . *f* 80

Twee inlandsche hoofden, à *f* 20 40

120

En voorts tot betaling der noodzakelijke en onvoorziene uitgaven, terwijl de gelden, welke als dan nog van voorschreven $\frac{23}{24}$ mogten overblijven, 's maandelijks in 's lands kas zullen worden gestort.

Art. 53. Uit het voormelde fonds zullen worden betaald en vergoed, alle zoodanigen schaden en verliezen, welke door zwaar weder, zeenood of andere onteverhoeden ongelukken de vaartuigen tot het prauwen-veer behoorende zullen, aankomen en tevens gevonden eene billijke schadeloosstelling voor de eigenaars wier vaartuigen door gelijken nood, geheel mogten komen te verongelukken.

Om de voorschreven schaden en verliezen, dan wel het geheel vergaan der vaartuigen behoorlijk te doen constateren, zal door den havenmeester onder primo januari en primo julij of ook wel telkens als zulks noodig mogt geoordeeld worden, uit de voornaamste eigenaars der vaartuigen van het veer, vier bijzondere gecommitteerden tot onderzoek benoemd worden, die ingeval van schaden aan de vaartuigen aangekomen daarop onderzoek zullen doen en bevindende dat die schaden vallen in de termen van vergoeding, daarvan opmaken eene gespecificeerde begrooting, welke door den havenmeester goedgekeurd wordende, daarop door hem als administrateur van het fonds, de uitbetaling zal geschieden.

Geene dezer vier gecommitteerden van onderzoek zullen de onmiddelijke geinteresseerde partij mogen zijn, en zulks plaats hebbende of bij ontstane vacature, zal door den havenmeester daarin dadelijk worden voorzien.

Art. 54. De havenmeester zal van het inkomende tot voormelde fonds, zoo wel als van het daaruit betaald wordende, distinct boek moeten houden en voorts verantwoordelijk zijn, dat de rekeningen, van verdiende vracht-gelden niet buiten den voet noch hooger loopen dan de bepalingen voorschreven, of dat daarbij verkeerde opgaven hoe ook genaamd gedaan worden.

Art. 55. Voorts zal de havenmeester genieten 2 percent, der bij verkoop tot het veer behoorende vaartuigen door den kooper te betalen, en zal hij daarvoor gehouden zijn van den verkoop behoorlijk aanteekening te houden, en van den kooper een bewijs moeten verleenen, wordende te dien einde zoo wel de kooper als verkooper gelast, van den koop en verkoop dadelijk kennis te geven, op verbeurte van *tien guldens* voor ieder der in gebreke blijvenden.

Art. 56. De noodige boeken en papieren mitsgaders verdere ſchrijfbehoeften, zullen almede uit het fonds worden bekostigd, en wordt de havenmeester en asſistent-reſident bijzonder opgedragen, om te zorgen dat daaromtrent de meeste zuinigheid worde betracht.

Art. 57. Een exemplaar van dit reglement en een extract daaruit, in de inlandſche talen voor 200 verre betreft, de prauwen-voerders en het publiek, zal ten allen tijde op het prauwkantoor moeten voorhanden liggen.

Accordeert met voorſchreven register.

De algemeene ſecretaris,
BOUSQUET.

EXTRACT uit het register der handelingen en reſolutien van den Luitenant Gouverneur in Rade, bij afwezendheid van den Gouverneur Generaal.

Dingsdag den 20ſten april 1824, *no.* 5.

Is goedgevonden en verſtaan:

Eerſtelijk: Ten gevolge van de publikatie van den 9den maart jl., waarbij *Malakka*, tot eene vrije haven is verklaard, te bepalen: dat deze plaats, ten aanzien van de betaling der regten van goederen, van daar op *Java* en *Madura*, dan wel op eene der andere Nederlandſche bezittingen in *Oost-Indië* gevoerd wordende, en van de daarbij in acht te nemen verpligtingen, voortaan zal worden beſchouwd, als eene haven buiten de Nederlandſche bezittingen, en gelijkſtaande met plaatſen, toebehoorende aan een der Indiſche Vorſten of Volkeren, met welke de Nederlandſche regering in verbond of vriendſchap leeft.

Ten tweede: enz.

Accordeert met voorſchreven register.

De algemeene ſecretaris,
BOUSQUET.

BENOEMINGEN.

CIVIEL DEPARTEMENT.

Tot opziener over de landelijke inkomſten van de tweede klaſſe in de afdeeling Rembang, de opziener van de tweede klaſſe uit de afdeeling Pattie, *C. Perſijn.*

Tot opziener der landelijke inkomſten van de derde klaſſe in de afdeeling Blora, reſidentie Rembang, *L. G. Scheller.*

Tot eerſten kommies der 1ſte klaſſe op het bureau van den reſident van Banjoewangie, de 1ſte kommies der 2de klaſſe, *L. Abels.*

Tot derden kommies der 2de klaſſe op het bureau van den reſident van Banjoewangie, de waarnemend havenmeester en zout-pakhuismeester aldaar, *J. B. Hagenſtein.*

Tot tweeden kommies der 1ſte klaſſe op het bureau van den reſident van Tagal, de klerk ter algemeene ſecretarie, *J. Wooning.*

Tot derden kommies van de 2de klaſſe op het bureau van den asſiſtent-reſident voor de politie der ommelanden van Batavia, de klerk ter algemeene ſecretarie, *D. A. Buijm.*

Tot plaatſelijken heelmeester op het eiland Onrust, de heelmeester, *P. Lesguilliers.*

ZEE-TIJDINGEN.

Schepen in Straat Sunda.

Ingezeild.

Mei 4---Amerik. ſchip *Franklin*, J. Wetsh, van Padang den 20ſten april, naar Batavia, paſſagier: luitenant Le Roux.

BATAVIA.

Aangekomen.

April 30---brik *Fredrik*, Tan Tian-let, van Samarang den 18den april. --- Eng. ſchip *Shannon*, J. Kindall, van Londen den 28ſten october 1823.

Mei 1---Eng. ſchip *Marques of Hasting*, C. McLean, van Calcutta den 15den maart, paſſagiers: de heeren Robinson, Schot en familie. --- ſchip *Ennore Tranſit*, W. Lindeſaij, van Samarang den 27ſten april, paſſagiers: de heeren P. J. Michell, J. Durij, R. Shand, L. Hertog, C. Enger, en mev. de weduwe Blom. --- ſchip *Caroline* en *Jacoba*, W. C. de Jong, van Soerabaija den 6den dito, paſſagiers: de heeren J. T. Houdigan en Henzig. --- kotter *De Padang*, W. Purvis, van Rembang den 14den dito.

Mei 3---brik *Fortuin*, Saliejan, van Tagal den 1ſten mei. --- ſchoener *Anna*, J. C. Goldsmith, van Soerabaija den 23ſten april.

Mei 5---brik *Adventure*, J. M. Matzen, van Soerabaija den 1ſten mei, paſſagiers: majoor van Nidek en vrouw, kapiteins Debregeas en Newman, en doctor S. van Stinkel.

Mei 6---ſchoener *Nazar*, Sarief Osmar Bin Alie Baharoen, van Pekalongan den 4den mei. --- brik *Maria*, C. Fromſtead, van Samarang den 4den dito.

Vertrokken.

Mei 1---brik *Indramaijoe*, A. G. de Kater, naar Indramaijo, paſſagiers: de heeren L. Leurder, en mej. Sosſivien.

Mei 2---brik *Allert*, J. D. Bruk, naar Samarang en Soerabaija, paſſagier: de heer J. Materoos. --- ſchoener *Kaſtor*, Timbang, naar Cheribon en Pekalongan. --- kotter *Faire*, Hoeſin, naar Muntok en Palembang.

Mei 4---bark *Mentor*, S. C. Ross, naar Samarang en Soerabaija. --- brik *Elizabeth*, F. B. van Bockum, naar Cheribon en Pekalongan, paſſagiers: de heeren Cook en vrouw, en H. van der Wijss.

Mei 7---ſchip *Mano*, Kajjagoes Napies, naar Cheribon en Grisſee. --- Eng. ſchip *Medina*, R. Brouwn, naar Rotterdam, paſſagiers: de heer en mevrouw Du Puij en kinderen, de heer J. H. Poole en vrouw, en de heer K. Murchiſon. --- brik *Elizabeth*, J. Duncan, naar Biliton. --- ſchip *Cornelia*, S. H. Veer, naar de west van Borneo, met Z. M. troepen, en eenige gouvernements ambtenaren.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. fregat *Melampus*; ſchepen De Vrouw Catharina Elizabeth, Marij, Arinus Marinus, Cornelia Sara, Ida Aleyda, Pekin, Henriette Elizabeth, Ennore Tranſit, Carolina en Jacoba; brikken Goede Fortuin, Pekalongan, Merkus, Gendra, Theodora, Fredrik, Fortuin, Adventure, Maria; ſchoeners Anna, Nazar; kotter de Padang; --- Eng. ſchepen Mary, Minstrel, Marquis of Hastings; brik Shannon; ſchoener Freak. --- Zweedſch ſchip Fortuna. --- Maleid. brik Sirie Tanjong. --- Chineeſche jonken Soenbang, Kiangmoeij, Hokgoan.

SAMARANG.

Aangekomen.

April 24---kruisprauwen *Trenganoe No.* 12, 13, 14 en 15, Oosman, Aboe Bakar, Mochamat Yaſien en Abdul Waiep, allen van Pekalongan.

April 26---Chineſche brik *Jupiter*, Oeij Tiangliò, van Batavia. --- Maleiſche brik *Cadeer Box*, Wellijdietjan, van Grisſee.

April 27---ſchoener *Anna*, J. C. Goldsmith, van Soerabaija.

April 28---ſchoener *De Snoek*, J. Kasperman, van Joana. --- brik *Malacca*, J. Gardner, van dito.

April 29---ſchip *Vrouw Helena*, S. McGeorge, van Batavia.

April 30---kruisprauwen *Trenganoe No.* 14 en 15, Mochamat Yaſien en Abdul Waiep, beide van Japara, paſſagiers: de heeren Johannes en Ingerman.

Vertrokken.

April 24---brik *Japara* thans hernaamd *Dorothea*, S. E. Badendiek, naar Rembang.

April 25---kruisprauwen *Trenganoe No.* 12 en 13, Oosman en Abboe Bakar, beide naar Pekalongan.

April 27---ſchip *Ennore Tranſit*, W. Lindeſaij, naar Batavia. --- kruisprauwen *Trenganoe No.* 14 en 15, Mochamat Yaſien en Abdul Waiep, beide naar Japara.

April 29---brik *Ondernemer*, M. Faulhaber, naar Japara en Rembang, paſſagier, de heer C. Simons. --- ſchip *Louiza*, C. Stricker, naar Rembang.

April 30---ſchoener *Anna*, J. C. Goldsmith, naar Batavia.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. kanonneer-boot *No.* 16; kruisprauwen *Trenganoe No.* 14 en 15; ſchepen Everts, Race Horse, Pamanoekan, Vrouw Helena; brikken Geertruida, De Hoop, Johanna Hubertina, Cornelia, Suſanna Barbera, Hendrik, Malacca; ſchoeners Nieuw Victoria, De Snoek. --- Arab. ſchip Fattal Barie; brikken Manſoric, Ladij Pontianak, Fattalkair; ſloep Cheribon. --- Maleiſche brikken De Goede Hoop, Tomene, Cadeer Box; ſchoeners Remantjieta; ſala ſala Boejang Slamat. --- Chineſche brikken Kinſoeng, Singping, Ingſoen, Pieternella, Tjingſoen, Honien, Jupieter; ſloep Haphien.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

April 26---Voor het gouvernement ingehuurde partikuliere brik *Elizabeth*, F. Deighton, van Banda, paſſagiers: 1ſte luitenant Rhulo, von Libenſtein en kind. --- ſchip *Emile*, J. C. Ross, van Amboina den 31ſten maart.

April 29---Z. M. kanonneer-boot *No.* 1, kadet van Haeften, van Banjar den 26ſten april.

Vertrokken.

April 29---Z. M. korvet *Komeet*, luitenant der 1ſte klaſſe A. Ancmaat, koersſtellende om de west.

April 30---Z. M. kanonneer-boot *No.* 17, luit. der 1ſte klaſſe Bouman, koersſtellende om de west.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *van der Werff*; brikken *Seewa*, *Nautilus*; ſchoeners *Zephir*, *Emma*, *Kastor*; roeikanonneer-booten *No.* 1 en 4. ſchepen Mercurij, Bocrong, Fattal Rachman, Merie Osman, Buitenzorg, Emile; brikken Levinia, Adſiſtentie, Maria, Sheeva, Experiment, Elizabeth, Malatie, Baronneſſe van der Capellen; ſchoeners De Hoop, Molucco, Semangka. Arab. ſchip Fatal Barie.

BATAVIA, *den* 3*den mei.*

Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal, na op den 22ſten februari, met Zijner Majeſteits fregat *Eurijdice*, kapitein ter zee *Wardenburg*, en verzeld van Zijner Majeſteits brik *Sirene*, kapitein-luitenant *Ruijs*, en van de koloniale brik *Doerga*, luitenant ter zee *Kolf*, onder een ſalut van de te *Oedjong-Panka* terug gebleven oorlogs-vaartuigen, onder zeil te zijn gegaan, is den 4den maart de baai van *Ambon* binnen gezeild, en te een uur van dien dag voor het fort *Nieuw Victoria* geankerd, onder het gewoon ſalut niet alleen van de batterijen en van de ter reede liggende oorlogs-vaartuigen, maar ook van verſcheide koopvaardij-ſchepen. Dienzelfden avond kwam ook de brik *Doerga* ter reede, en den volgenden dag de koloniale korvet *Zwaluw*, den 21ſten van *Oedjong-Panka* gezeild, en ook tot het eskader behoorende.

Bij het opzeilen naar de ankerplaats kwam de Gouverneur der Molukkos, Mr. *P. Merkus*, vergezeld van den hoofd-adminiſtrateur en den ſecretaris van dit Gouvernement; voorts de kommandant der troepen en de kommandant der reede, Zijne Excellentie, aan boord van de *Eurijdice*, verwelkomen, vertrekkende kort daarop weder van boord, ten einde het noodige voor het debarquement voor te bereiden.

Te vier ure na den middag, ſtapte Zijne Excellentie met mevrouw de Baroneſſe *Van der Capellen*, en den heer Raad van Indië Mr. *H. J. van de Graaff*, door den Gouverneur van dit etabliſſement in zijne *Orembaaij* afgehaald, aan den wal, onder een generaal ſalut van het fort en de ſchepen ter reede, en werd het hooge gezelſchap aan het hoofd gerecipieerd door alle de ambtenaren, officieren en voornaamſte ingezetenen van de hoofdplaats, terwijl de troepen en het korps gewapende burgerij, op twee rijen geſchaard ſtonden tot binnen de wallen van het fort, alwaar de rijtuigen zich bevonden met welke Zijne Excellentie zich begaf naar het Gouvernements-huis te *Batoe-Gadja*, beſtemd voor H. ar verblijf alhier; op den weg derwaarts waren twee eerepoorten opgerigt ſierlijk met loof en vlaggen behangen.

Den volgenden morgen, verleende Zijne Excellentie gehoor aan alle de autoriteiten en kollegien, benevens aan de regenten der onder het fort *Victoria* behoorende negorijen. Mevrouw de Baroneſſe *Van der Capellen*, ontving op den middag de complimenten der dames. Zijne Excellentie heeft achtervolgens in den loop van eenige dagen het fort geïnſpecteerd, onderſcheidene militaire en civiele gebouwen, de hoſpitalen enz., in oogenſchouw genomen, en de boekdrukkerij van den wel-eerw. Ds. *Kam* bezocht, alwaar aan Zijne Excellentie een welkomſt-groet bij deze gelegenheid door den zich tijdelijk alhier bevindenden Bataviaſchen predikant *Roorda van Eiſſinga*, gedicht, als eene proef werd aangeboden.

Den 14den maart, is Zijne Excellentie in gezelſchap van den Raad van Indië Mr. *van de Graaff*, van den Gouverneur der Molukkos, den kommandant der troepen en eenige perſonen van deszelfs gevolg, van het fort *Victoria* overgeſteken naar *Roema Tiga* op de kust *Hitoe*, en in een draagſtoel gereisd tot *Hitoe-Lama*, alwaar de reſident der reſidentie *Hila*, den Gouverneur Generaal te gemoet was gekomen, en Zijne Excellentie in zijne *Orembaaij* overbragt naar de negorij *Hila*.

Het blokhuis alhier, de chriſtenkerk en den mahomedaanſchen tempel werden door Zijne Excellentie bezigtigd; en Zijne Excellentie ontving eenige der hoofden der negorij van deze plaats.

Na in het reſidentie-huis overnacht te hebben, vertrok Zijne Excellentie den 15den per orembaaij naar *Larique*, onder weg *Lima* aandoende alwaar een klein blokhuis nieuwelings is opgerigt, hetwelk in oogenſchouw werd genomen, en ook eenigen tijd te *Aſſilolo* vertoevende, eene ma-

homedaansche Negorij van aanzienlijke grootte, met eenen schoonen tempel, welke vroeger herhaaldelijk door zee-roovers werd aangevallen en laatstelijk nog in 1819, jammerlijk geplunderd is, en alwaar de inwoners thans zelven eene redoute gebouwd hebben, volgens de teekening van een ingenieur-officier, met het voornemen om eventueel de roovers geducht te keer te gaan, indien zij zich mogten verstouten weder op deze kust te verschijnen.

Te een uur op den middag werd *Larique* bereikt, en nam Zijne Excellentie intrek in de woning van den opziener aldaar (die Zijne Excellentie reeds te *Lima* was te gemoet gekomen.) Ook hier werden weder het fort en blokhuis, en de kerk bezigtigd. Zijne Excellentie deed vervolgens eene wandeling in de opmerkenswaardige vallei, uit welke de rivier van *Larique* ontspringt, en beklom nog laat in den avond den rots op welken de mahomedaansche Negorij gevestigd is, welke insgelijks met eenen nieuwen en grooten tempel pronkt.

De hoofden alhier werden in hunne belangen gehoord, en eenige genoten de eer van door Zijne Excellentie ter tafel te worden toegelaten.

Te *Larique* overnacht hebbende, heeft Zijne Excellentie de terug reis naar *Ambon*, te water voortgezet, onder weg de groote Christen Negorij *Alang*, bezoekende en de kerk en school bezigtigende, in welke laatste ongeveer honderd kinderen vereenigd waren.

Alle de dorpen, op dezen togt bezocht, waren versierd met loof en met eere-bogen, en overal werd Zijne Excellentie ontvangen door troepen van jongelingen of van kinderen van beide sexe, welke in voorouderlijken opschik, op de maat van fluiten, krijgs-danzen uitvoerden en evolutien vertoonden op de *Alfoersche* wijs.

Eenige dagen later heeft Zijne Excellentie, met het zelfde gezelschap als hier boven, een uitstap gedaan naar het eiland *Haroeko*, alwaar, behalve de hoofdplaats, ook *Pilauw* en *Oma*, en de heete bron van *Sila*, nabij laatstgemeld dorp zijn bezigtigd; den weg van *Pilauw*, naar *Kailolo*, en den volgenden dag van *Haroeko* tot *Oma* te land afleggende.

Bij het doortrekken van de *Pas Baguala* (op *Ambon*) heeft Zijne Excellentie naauwkeurige berigten ingewonnen omtrent de doorgraving van deze landengte, welke, het kanaal vervolgende hetwelk reeds bestaat, geen 1500 rijnlandsche voeten breed is bevonden. Zijne Excellentie heeft op de plaats zelve de noodige bevelen uitgevaardigd om deze doorgraving, tegen welke geene zwarigheden van eenig belang schijnen te bestaan, met kracht aantevangen en tot stand te brengen.

Het te *Ambon* gevestigd Liefhebberij-Tooneelgezelschap, heeft, in het aan hetzelve in eigendom toebehoorend en geheel tot dit einde nieuw opgebouwd lokaal, eene representatie gegeven, welke Zijne Excellentie benevens mevrouw de Baronnesse *Van der Capellen*, met derzelver tegenwoordigheid hebben vereerd, en bij welke de acterende leden de betuiging van het welgevallen van Hun Hoog Wel Geboren, ten volle hebben verworven.

Den 29sten heeft de Gouverneur der Molukkos een talrijk gezelschap van *honderd vijftig* personen, te *Batoe-Gadja*, vereenigd op een Bal en Souper, hetwelk Zijne Excellentie benevens mevrouw de Baronnesse *Van der Capellen* met derzelver tegenwoordigheid hebben begunstigd tot op het scheidens-uur, hetwelk niet voor twee ure in den morgen floeg.

Op dit Souper werden door den Gouverneur Mr. *P. Merkus*, eenige toasten ingesteld, toepasselijk op de gedenkwaardige omstandigheid van het aanwezen van een Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië in het Gouvernement der Molukkos; hetwelk sedert den Gouverneur Generaal *van Diemen*, in A°. 1637 à 1638 niet weder schijnt te hebben plaats gehad. Deze toasten werden door Zijne Excellentie en door den Raad van Indië Mr. *H. J. van de Graaff*, met gevoelvollen nadruk beantwoord en gereciproceerd, en met uitbundig gejuich gedronken.

Het was nog niet bekend wanneer de reis naar *Banda* zal worden aanvaard. De residentie *Saparoea* zal op de reis derwaarts worden aangedaan.

De schepen, den 1sten april, ter reede van *Ambon*, zijn Zr. Ms. fregat *Eurijdice*, de koloniale korvetten *Zwaluw*, kapt.-luit. *Schroolijnsteijn* en *Anna Paulowna*, kapt.-luit. *Momma*, Zr. Ms. brik *Sirene*, kapt.-luit. *Buijs*, de koloniale brik *Doerga*, 1ste luit. ter zee *Kolf*.

Partikuliere schepen *Anna*, *Esperance*, *Jacoba Wilhelmina*, *Mastora*, *Hijdroes*, en eenige andere wier namen ons niet bekend zijn.

BATAVIA, 7 mei.

Gisteren is alhier de droevige tijding ontvangen van het overlijden van den luitenant kolonel *A. T. Raaff*, resident en militair kommandant van *Padang*, op den 17den april ll., na eene bedlegering van twaalf dagen.

In het laatst van de maand maart had de luitenant kolonel *Raaff* zich op eene inspectie-reis naar *Aijer Adjie* begeven, eene plaats door derzelfs ongezondheid bekend. Van daar terug gekomen, bevond zich de luitenant kolonel reeds ongesteld, en kort daarna waren de koortsen van dien aard dat de lijder genoodzaakt was het bed te houden. De ziekte nam vervolgens hand over hand toe, tot dat, op den 17den april, deze zoo dappere als kundige krijgsman en vol ijverige ambtenaar, aan 's Konings dienst en aan zijne ontroostbare weduwe en vrienden, door den dood werd ontrukt.

De luitenant kolonel *Raaff* heeft gedurende tien jaren, gediend bij den staf van Zijne Excellentie den Luitenant Generaal, Luitenant Gouverneur, wiens bijzondere hoogachting en vriendschap hij de eer had te genieten.

De chirurgijn der tweede klasse *Quartero*, offchoon zelfs, uithoofde van zware ziekte te *Padang* gekomen, de majoor der infanterie *Le Bron de Vexela* en de verdere personen welke gedurende de ziekte van den overledenen zijn tegenwoordig geweest, hebben hem de onophoudelijkste zorgen toegebragt.

Den 18den april is het stoffelijk overblijfsel van den overledenen, met de meeste plegtigheid, ter aarde besteld.

Het civiel gezag te *Padang* is provisioneel door den assistent-resident over de *Menangkabosche* districten *G. A. Baud*, opgenomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7den october.

Men heeft berigten uit Konstantinopel van den 9den over Odessa ontvangen. Dezelve melden, dat de Britsche gezant, den 30sten augustus, eene zeer gewigtige conferentie met den *Reis-Effendi* heeft gehad; dat de laatstgenoemde in dezelve de vrije vaart op de zwarte zee ook aan die christen-natien, welke te voren daarvan uitgesloten waren, heeft vergund, en toegegeven, dat met goedvinden van den Keizer van Rusland, de grieksche aangelegenheden voor als nog geheel ter zijde zouden worden gesteld.

FRANKRYK.

PARIJS, den 7den october.

De pausselijke Nuntius heeft een bijzonder gehoor gehad bij Z. M. den Koning. De onverwachte benoeming van den kardinaal *Della Genga* tot de pausselijke waardigheid schijnt de onpartijdigen hier te lande zeer welgevallig te zijn.

Het berigt van den hertog van *Angoulême*, aan den president van het ministerie, betrekkelijk de komst van den Koning van Spanje naar het hoofdkwartier van Chiclana, is in den beginne eenigzins anders opgegeven, dan het in de daad is overgebragt. Het berigt luidde, dat de Koning zoude geschreven hebben, dat hij vrij was, om zich naar het hoofdkwartier des hertogs te begeven, als deze het zoude goedvinden; met de bijvoeging van den hertog, dat hij hoopte, dat zulks den volgenden dag, den 29sten, zoude kunnen plaats hebben.

Een buitengewoon courier, welke den 28sten uit Porto Santa Maria en Chiclana is vertrokken, heeft de berigten overgebragt van de gebeurtenissen, welke tot het overzenden van het telegraphisch berigt aanleiding hebben gegeven. Deze berigten komen op het navolgende neder: „De hertog van *Angoulême*, welke zich naar Chiclana begeven had, om aldaar tegenwoordig te zijn bij het maken der toebereidselen voor den aanval op de vijandelijke werken, heeft den 28sten, des ochtends, de linien aan de zijde van het eiland Leon in oogenschouw genomen. Te midden dezer bezigheid schoten de Spanjaarden met grof geschut. Eene blikken doos (dus luidt de ministeriele opgave) viel zelfs bij Z. K. H. en bedekte Hoogstdenzelven met aarde; terwijl de Hertog, onder het gejuich der troepen zijnen weg vervolgde; doch op eens zijn de vijandelijkheden door vredelievende beschikkingen opgevolgd. Na den afloop der mis heeft een der edellieden des Konings, welke bij Porto-Santa-Maria aan wal was gekomen, den hertog eenen brief van Z. M. gebragt, waarin de Koning verzekert: „dat hij vrij is; dat de Cortès uit een zijn gegaan, en dat hij van 's hertogs voornemen wenscht te worden onderrigt, alzoo hij besloten heeft, om te Porto-Santa-Maria aan wal te stappen; dat hij belooft heeft, om niemand wegens staatkundige gevoelens te vervolgen, *maar ook niets meer*, en dat hij zich ook niet met het gouvernement zoude bezig houden, *voor zijne aankomst in de hoofdstad des rijks.*"

„Het berigt, het welk men in Porto S. Maria, omtrent deze gebeurtenissen, had bekomen, luidde als volgt: „Den 27sten, des avonds, is in Kadix eene groote beweging ontstaan. De Cortès, verschrikt door de toenemende onrust der menigte, en den geest, welke onder de troepen werd waargenomen, zijn vergaderd geweest; hebben de souvereine magt des Konings erkend en zijn van zelve uiteen gegaan. De menigte heeft zich door de straten verspreid, met de kreet van *leve de Koning*. Den 28sten is graaf *Torres* met een brief van Koning *Ferdinand* aan den Hertog *van Angoulême* aangekomen, inhoudende, dat Z. M. vrij was en den 29sten in genoemde haven aan wal zoude stappen. De graaf is naar Chiclana, alwaar de Hertog zich bevond, vertrokken. De witte vlag waait van de wallen van Kadix en van de schepen der constitutionelen. Men heeft de gardes-du-corps van Xerès derwaarts ontboden, om den dienst bij den persoon des Konings te verrigten en men versiert het hoofd, aan het welk Z. M. het eerst wordt gewacht. Ook de generaal *Ballesteros* is, zoo men zegt, in het hoofdkwartier aangekomen."

De komst van den edelman des Konings in het hoofdkwartier, heeft den Hertog *van Angoulême* aanleiding gegeven, om zijn berigt aan den president van het ministerie terstond aftezenden. De uitkomst heeft echter nog niet aan de verwachting voldaan, want weinige uren na de eerste telegraphische tijding, heeft de zelfde telegraaf een berigt van den Hertog, insgelijks aan den president, uit Porto-Santa-Maria van den 29sten des avonds overgebragt, inhoudende, dat *de onderhandelingen weder waren afgebroken en dat de vijandelijkheden den 30sten, met het aanbreken van den dag hervat zouden worden.* Omtrent de aanleiding tot dezen veranderden staat van zaken is nog niets zekers gebleken en berust alles op loutere gissingen. De ministerielen meenen, dat de militie van Madrid als de oorzaak van den verlengden tegenstand moet worden aangemerkt.

Uit de berigten der Spaansche koningsgezinden en der Fransche ministerielen en antiliberalen blijkt, dat men niets spaart, om *Riego* op allerhande wijzen ten diepste te vernederen. Men beklaagt zich, dat sommige zijner vrienden hem in Audujar schoon linnen hebben gegeven. Te Manzanares heeft men het gepeupel vrijheid gelaten, om hem uit een gesloten rijtuig te halen en op eene opene kar te werpen. Den eersten october heeft hij Aranjuez bereikt; den tweeden wachte men hem in Madrid en had men aldaar maatregelen genomen, om te beletten, dat het gemeen hem niet dadelijk aan zijne wraak opofferde. De laatste berigten van die zijde ontvangen melden, dat *Riego* werkelijk den tweeden in Madrid is binnen gebragt, en met zijne lotgenooten in de stedelijke gevangenis is geworpen. De Maarschalk Hertog *van Reggio* schijnt zelf te paard te zijn gestegen, om de orde bij die gelegenheid te bewaren. Men beklaagt zich van de zijde der koningsgezinden, dat *Riego* nog bij voortduring eene groote onbeschaamdheid aan den dag legt.

[*Zie verder het eerste Bijvoegsel.*]

EERSTE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 8sten* MEI, 1824.

GROOT-BRITTANNIE.

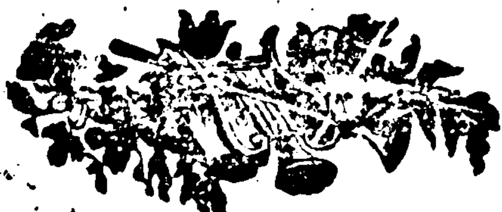
LONDEN, *den 7den october.*

Het dagblad *the Philosophical Magazine* meldt, dat Dr. *Oudenaij*, de majoor *Denham* en de luitenant *Clapperton*, welke, van hier, in 1821, naar Afrika vertrokken zijn, ten einde, met autorisatie van het gouvernemet, den loop van den Niger op te sporen, in de maand februari ll. te Bornou, in het midden van het vaste land van Afrika, zijn aangekomen, en door den Sultan van dat koningrijk zeer goed ontvangen zijn geworden. De heer *Oudenaij* zal in kwaliteit van vice-consul van Engeland, te Bornou blijven, terwijl de officieren hunne nasporingen naar den loop van dien vloed, welken men sedert lang wenscht te kennen, zullen doen.

den 8sten october.

Men heeft berigt uit Lissabon tot den 23sten. De Fransche ambassadeur, de heer *Hijde de Neufville*, heeft met groote plegtigheid aan den Koning en aan den infant *D. Miguel*, welks betoonden heldenmoed hij grootelijks heeft geroemd, de groote linten van de orde van den *H. Geest* overgereikt. Het Fransche hof heeft zoodanigen haast met deze plegtigheid gemaakt, dat de gezant tot dezelve is overgegaan, zonder dat de prachtige kruisen der orde in gereedheid waren. Omtrent denzelfden tijd is de Britsche admiraal *Neale* met de *Revenge* van 74 stukken voor Lissabon ten anker gekomen, aan boord hebbende den Britschen wapenkoning sir *G. Neale*, welke belast is, om Z. M. de prachtige kleeding en ordeteekenen van den *kousenband* aantebieden. De opposanten willen, dat de Portugezen gaarne het verblijven der Engelsche oorlogschepen op de Taag zouden verlengen, uit vrees voor nieuwe aanslagen van de zijde der constitutionelen; men weet echter niet, in hoe verre men op dergelijke berigten staat kan maken. Het gros van de vloot van Bahia is met de oorlogschepen in de Portugesche havens aangekomen, en met dezelve de generaal *Madeira*. De Koning van Portugal heeft een fregat naar Rio Janeiro gezonden, om een wapenstilstand te sluiten, ten einde de bestaande oneenigheden verder te kunnen beslegten.

Men kent thans de capitulatie van den Spaanschen generaal *Maralez*, welke den 3den augustus geratificeerd is en waarbij hij voor zich en zijne troepen vrijen aftogt naar Cuba bedingt. Men wacht nu den spoedigen overgang van Porto Cabello, en alsdan zijn de Columbiaansche republiekeinen in het ongestoord bezit van die uitgebreide streek lands. Aan den anderen kant meldt men, dat de Spanjaarden, gebruik makende van de afwezigheid der hoofdmagt van de Independenten, in de maand juli weder bezit hebben genomen van Lima; de laatsten vleidden zich echter de sterkste te zullen blijven. Tusschen de regering van Buenos Ayres en kommissarissen van het constitutioneel Spaansch gouvernement is in juli een verbond gesloten, waarbij de Spanjaarden de onafhankelijkheid der kolonie erkennen, en de Independenten zich verbinden tot het betalen van eene aanmerkelijke som, ter bevestiging van de constitutionele orde van zaken; alles echter onder verband van wederzijdsche ratificatie, welke in den tegenwoordigen tijd van den Spaanschen kant niet gemakkelijk zal vallen.

MENGELINGEN.

MELAMPUS.

Gij vraagt wie in den ouden tijd,
Melampus is geweest?
Waarom men hem, als held nog noemt,
En zijnen naam, als hoogberoemd,
Op 's lands fregat nog leest!

Welaan! ik ga uw wensch voldoen,
En antwoorde op uw vraag,
En zeg, op dat gij 't voortaan weet,
Melampus was een groot Profeet, (*)
In 's oudheids eerste vaag.

(*) *Onder het woord* Profeet, *verstaat men waarzegger, geleerde, dichter, muzijkant, kunstenaar, enz.*

Te Ellis in oud Griekenland,
(Gelijk 't verhaal ons meldt)
Dáár was het, dat zijn' schranderheid
Zich heeft ontwikkeld en verspreid,
Als *wijsgeer*, *arts* en *held.*

De gaaf, om uit der vog'len-zang,
En uit der dieren stem,
Bij voorbeeld, uit het uilgekras,
De toekomst te voorspellen, was
Een eigenschap van hem.

Die wonderkunst, schonk hem een slang,
Die slapend hem beblies,
En kronklend in zijn oor zich wrong,
Afslekkend, met haar spitsche tong,
Het vogtig oorvlies.

Een zoon van Nepthuin en Tijro,
Neleus, was zijn' vorst,
Deez' had een' dochter, overschoon,
Ja! *Pero's* gang, gestalte en toon,
Ontgloeide menig borst!

Ze ontgloeide in blakend liefdevuur,
Melampus broeder mee;
Waarom *Melampus*, stout genoeg,
Haar voor *Bias*, ten huwlijk vroeg,
Met welbespraakte beê.

De vorst, die met zijn nagebuur,
Iphiclus, leefde in twist,
Beloofde *Pero*, tot een prijs,
Hem, die op d'een of and're wijs,
Zijn haat te dienen wist.

„Die mij, *Melampus!*" (sprak *Neleus*)
„De kudde brengt ten buit,
„*Iphiclus* kostbaar runderves,
„Dien huw'lijk ik, op zijne beê,
„Met mijne dochter uit."

Melampus hield den vorst bij 't woord,
En blaakte in broedermin,
En klaarde zich, ten runderroof,
En drong door de engste steenrotskloof,
Des vijands velden in.

Hij vatte toen de runders aan,
En dreef ze voor zich uit;
Doch zag daarop, gansch onverwacht,
Door vorst *Iphiclus* oorlogsmagt,
Zich in zijn loop gestuit.

Men sloot hem in een kerker op,
En doemde hem ter dood,
En zeker waar die hem bereid,
Zoo niet op nieuw zijn schranderheid,
Hem had gered uit nood.

Phijlace was *Iphiclus* stad,
Dáár stond het hofgesticht,
Het welk, na deez' mislukte kamp,
Ten kerker strekte aan Melamp',
Om 't geen hij had verrigt.

Toevallig werd hij eens gewaar,
Aan het vermolmde hout,
Dat door 't gewormt', het gansch gebouw,
Weldra, ter nederstorten zou,
Schoon anderzins niet oud.

Hij spelt daarop, vol ernst den vorst,
De aanstaande val van 't huis,
En naauw met hem, en 't hofgezin,
Daar uitgevloôn, of 't storte in,
Met vreeslijk gedruis.

De schrik trof vorst *Iphiclus* hart,
Wierp hem op 't krankbed neêr,
Doch door *Melampus* artsenkunst,
Aan hem betracht met zorg en gunst,
Herstelde hij zich weêr.

Toen liet de vorst met dankbaarheid,
In vrijheid hem weêr gaan,
En bood de runders bovendien,
Zoo schoon men ook die had gezien,
Hem, ter belooning, aan.

Melampus nam en bragt *Neleus*
Die rundergift getrouw,
Waarvoor die vorst zijn schoone spruit,
Als 't loon van dezen rijken buit,
Aan *Bias* gaf ter vrouw.

Ziedaar het geen in d'ouden tijd,
Melampus is geweest;
Waarom men hem als held nog noemt,
En zijnen naam als hoog beroemd,
Op 's lands fregat nog leest.

Ach! ware elk vorst en onderdaan,
In vrede en oorlogsramp,
Ter land of zee, zoo braaf een held,
Zoo schrander, dankbaar en gesteld
Op woordnaarkoming, als men meldt,
Van *Neleus* en *Melamp'!*

T.

Bekendmaking.

DE Resident van Batavia maakt mits deze bekend, dat, op zaturdag den 8sten mei, des voormiddags te tien ure, aan het lokaal der Beurs, door vendu-meesteren zal worden verkocht:

2000 pikols *Banka's Tin*, en
1000 „ *Japansch Staaf-Koper*,

waarvan de conditien, ten verkoopdage, nader zullen worden bekend gemaakt.

De Resident voornoemd,
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 30sten april 1824.

Advertentie.

BIJ het bestek wegens het drie jarig onderhoud der wegen in de 1ste, 2de en 3de districten der stad en voorsteden van Batavia, goedgekeurd bij besluit van Zijne Excellentie den Heere Luitenant Gouverneur van den 10den dezer maand no. 7, op nieuw gezorgd zijnde voor de geregelde afhaling van mest en andere vuilnis, langs de huizen der ingezetenen, door den aannemer van voorschreven onderhoud, zoo wordt bij deze, met renovatie der advertentien van den 11den april 1821, 6 december 1822 en 7 februari dezes jaars, betrekkelijk het verbod bij de statuaire wetten van Batavia voorkomende, " wegens het niet mogen werpen „ van asch, aarde, steen, veelmin andere „ vuilnis en krengen in of op de kanten „ der rivieren, grachten, en langs de „ wegen binnen of buiten de stad, maar „ om alle zoodanige voorwerpen gedurende den loop van den dag te verzamelen, ten einde des avonds met de „ noodige voorzorg verbrand, of des morgens vroeg met de daartoe bestemde „ vaartuigen of karren van den aannemer „ voornoemd vervoerd te worden;" de gemeente aan deze bepalingen andermaal herinnerd en speciaal de bewooners van Molenvliet, Rijswijk, Noordwijk, Weltevrede en Goenong-Saharie verwittigd:

1°. Dat de zoodanigen, welke geene genoegzame ruimte tot het bergen of verbranden van mest en dergelijke vuilnis op hunne erven hebben, dezelve voortaan te rekenen van den 1sten mei aanstaande, des morgens voor zeven ure en niet later, zullen kunnen doen brengen op de kant der rivier, van waar hetzelve dagelijks door de praauwen van den aannemer zal worden afgehaald.

2°. Dat evenwel deze vuilnis niet los op de kant der rivier zal mogen geworpen, maar in houten bakken moeten worden aangebragt, en met behulp der aanbrengers in de praauwen tot de afhaling bestemd gestord worden; zullende zoodanige mest bakken, welke te laat worden aangebragt, door de aanbrengers tot den volgenden dag moeten worden terug gevoerd. Een en ander sub pœne eener boete van drie guldens telken reize te verbeuren, door de bewoner van het huis, waar uit in contraventie aan voorenstaande bepaling zal worden gehandel, en vier dagen gevangenis voor de bedienden of lijfeigenen, wanneer de overtreding aan deze te wijten is.

Vertrouwende de ondergeteekende, dat van voorschreven maatregel, tot wegruiming van vuilnis, zoo zeer ten gerieve der ingezetenen en bevordering van reinheid, een behoorlijk gebruikt zal worden gemaakt.

De Resident van Batavia,
VAN HOGENDORP.

Batavia, den 29sten april 1824.

Achterhaald.

EEN zilver horologie, met een dubbelde kast; Engelsch werk, gemerkt Ebnr. Cavit, Bedford, op beide de kasten gegraveerd *A. Pietersen* 1823, wordende de eigenaar verzocht zich te melden, ten policie-kantore in de Koestraat te Batavia.

De Assistent-Resident voor de policie der stad,
J. H. HOFMEIJR.
Batavia, den 3den mei 1824.

Advertentie

DE Hoofd-Inspecteur van den Waterstaat verwittigt het publiek, dat de rijweg van Weltevrede naar Tanabang, in een rijbaren staat is gebragt, en tot den 1sten november aanstaande, zoodanig zal worden gehouden.

De Hoofd-Inspecteur voornoemd,
J. PEEREBOOM, Bz.
Batavia, den 8sten mei 1824.

NA de expeditie van de bekendmaking van den 8sten dezer, voor de verkooping op regterlijk gezag, van eenige vastigheden te Koedoes, van den Chinees *Tan Loo*, zijne vrouw *Liem Sietnio* en zijne dochter *Tan Lickmio*, is mij de acte van het appel vertoond, waarin de gemelde personen, op den 9den januari 1822, van het vonnis gekomen zijn, ten gevolge waarvan die vastigheden zouden zijn verkocht; wordt dierhalve geannonceerd dat de voorschreven executie geen gevolg zal hebben.

De Resident van Japara en Joana,
VAN HAAK.
Japara, den 21sten april 1824.

Pro Fisco.

Edictale Citatie.

ALZOO President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, op het daartoe door den Fiskaal bij denzelven Raad *Jan van der Vinne*, R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, gedaan verzoek, hebben verleend eerste default, en ten profijte regtens admissie, tot het doen van tweede citatien, bij edicte, *ad valvas curiæ*, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op:

1°. Eene som van *f* 35:-25, zijnde het zuivere rendement, eener bij publieke vendutie verkochte hoeveelheid van *drie kisten met glazen ruiten*, en

2°. Eene som van *f* 256:-23, zijnde het zuivere rendement van *acht balen met koffij-boonen*, welke almede op publieke vendutie zijn verkocht.

Welke glazen ruiten en balen koffijboonen, op onderscheidene tijden, door de beambten van policie, in het district der stad en voorsteden van Batavia, op 's Heeren wegen zijn achterhaald, terwijl de dragers van dezelve, zich op de vlugt hebben begeven, en waarvan de eigenaren onbekend zijn.

Zoo is het, dat ik *Willem Hendrik van Oudshoorn*, tweede deurwaarder bij den Raad van Justitie voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaard, allen en een iegelijk, welke zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op de hierboven vermelde vendu-rendementen, om op donderdag den 3den juni 1824, des morgens te acht ure precies, ter openbare rolle van gemelden Raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het eerste default te purgeren, als nog hun vermeend regt en pretentie te institueren en te sustineren, te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie, als door den Fiskaal voornoemd, tot confiscatie van welmelde penningen, zal worden gedaan en genomen, daartegen te antwoorden en te procederen als naar regten; sub pœne tegen de nalatigen of noncomparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken, en hen deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd, van de puije van het raadhuis, te Batavia, den 22sten april 1824.

De tweede deurwaarder voornoemd,
W. H. VAN OUDSHOORN.

OP den 19den mei 1824, zal, door vendumeesteren, ten overstaan van eene kommissie uit den Raad van Justitie te Batavia, ter plaatse alwaar men te dien dage vendutie zal houden, worden verkocht, de volgende vastigheden, als:

No. 1. *Eerstelijk:* Zeker stuk moerasig- en bosch-land, genaamd kampong Moeara Baccassie of Pondok Doea, gelegen 7 à 8 uuren gaans, oostwaarts buiten deze stad, in het oosterveld, het 4de deel van het blok B, sub no. 1.

Ten tweede: Een stuk tuin-, zaai- en bosch-land, genaamd Sambilangan, gelegen als boven, sub no. 3 *a.*

Ten derden, of laatstelijk: Zeker stuk bosch- en moerasig land, genaamd Tanjong, gelegen als evengemeld, sub no. 3 *b.*

No. 2. *Eerstelijk:* Zeker stuk boschen moerassig land, genaamd Soengie Boeaja, 7 uuren gaans, oostwaarts buiten deze stad, in het oosterveld, het blok B, sub no. 8.

Ten tweede: Zeker bosch- en moerassig land, genaamd Soengie Laboe, gelegen als boven, aan de oostzijde van de rivier Baccassie, en aan de zuidzijde van de calie Troesan, sub no.

No. 3. Zekere vijf stuks tuin-, zaai- en bosch-landen, genaamd Poeloe Mamandang, Bogol of Bogoor, Bawa Bogoor, Babalan Bandongan, en een gedeelte met het land kampong Toerie Ileer, bebouwd met twee zuiker-moleus, een zuiker-drogerij, een pakhuis en kongsie, twee buffel-kralen en koelie-wooningen, alles van steen, met pannen gedekt, staande en gelegen 7 à 8 uuren gaans, oostwaards buiten deze stad, in het oosterveld, het 4de deel van het blok B, sub no. 20, 11, 10, 21, 15 en 19.

No. 4. Zeker erf, bebouwd met een steenen woonhuis op de chinesche manier getimmerd, zeven kamers van steen en negen opstallen van planken, een wagenhuis, benevens een gang met negentien steenen pedakken, alles met pannen gedekt, staande en gelegen omtrent de rivier Crocot, een weinig buiten de voormalige nieuwpoort, in het westerveld, het 4de deel van het blok M, sub no. 29.

Voorts zoo als de gedachte vastigheden ter plaatse voorschreven gelegen en toebehoorende zijn, aan den Chinees *I O Taijsan*.

Indien er dus iemand mogt zijn die eenig regt, actie of toezegging op de voorschreven vastigheden zoude willen pretenderen, en zich opposeren tegen de voorschreven executie en verkooping, die kome en make het mij ondergeteekenden bekend.

Die gading heeft om gezegde vastigheden te koopen, kome ten dage en plaatse voorschreven, aanhoore de conditien en doe zijn profijt.

Aldus gedaan en gepubliceerd, na voorgaande klok-slag, van de puije van het raadhuis te Batavia, den 29sten april 1824.

De deurwaarder van den Raad van Justitie voornoemd,
W. H. VAN OUDSHOORN.

Advertentie.

ALZOO de Raad van Justitie te Batavia, aan den prokureur *Albert Willem Nicolaat van Gent*, voor en van wege de desolate boedelkamer, als administrerende de boedels van insolvent overledenen alhier, en als zoodanig administrerende de nalatenschappen van wijlen *Jan Elias Martens*, *Andries Joseph Pagesse*, *Willem Willemse*, *Fredrik Heijneman*, *Augustijn Daniels* en den Chinees *Gouw Boeisko*, heeft verleend appointement van citatie, bij edicte, *ad valvas curea*, tegen alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op de voorschrevene nalatenschappen vermeenen te hebben;

Zoo is het, dat ik *Willem Hendrik van Oudshoorn*, tweede deurwaarder en gezworen exploiteur bij gemelden Raad, bij deze voor de tweede maal dagvaard, alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie ten laste van voornoemde nalatenschappen vermeenen te hebben, om op donderdag den 10den juni 1824, des morgens te half acht ure precies, ter openbare rolle van gemelden Raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het eerste defaut te purgeeren, en als nog hun regt, actie of pretentie te institueren, sub pœne dat aan de non-comparanten zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaande klok-slag, van de puije van het raadhuis, te Batavia, den 29sten april 1824.

De tweede deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd.
W. H. VAN OUDSHOORN.

BATAVIASCHE
Zee-Assurantie-Societeit.

HALF-jaarlijksche vergadering van deelhebberen, ten kantore van de ondergeteekenden, op maandag den 17den dezer, te 10 ure des morgens, ter benoeming van directeuren en secretaris en thesaurier, en verder de belangen der societeit in overweging te nemen.

VAN RIJCK, PREDIGER en CO.
Secretaris en thesaurier.
Batavia, den 6den mei 1824.

BATAVIA
Marine Insurance-Company.

HALF-yearly meeting of Stockholders at the office of the undersigned, on Monday the 17 inst. at 10 o'clock A. M. to appoint Directors and Secretary and Treasurer, and to take into consideration the interests of the Company generally.

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.
Secretary and Treasurer.
Batavia, 6th May 1824.

Advertentie.

Op donderdag den 20sten mei 1824, des morgens te 9 ure,

ZAL door den vendumeester te Samarang, daar alwaar te dien dage vendutie zal worden gehouden, ten overstaan van eene kommissie uit den Raad van Justitie dezer stede, op vordering en ten bijweze van den deurwaarder bij gemelden Raad, krachtens appointement van executie, door gemelden Raad, in dato 8 october 1823, verleend aan den alhier woonachtigen koopman *John Davidson*, impetrant van R. A., in cas van contract contra en ten laste van den moor *Jenal Albiedin Said Achmat*, boedelmeester der mooren, mede alhier woonachtig, gedaagde in cas voorschreven, publiek worden verkocht, de ondervolgende vastigheden, bij wege van executie achterhaald.

No. 1. Een steenen en met pannen gedekt huis en erf, staande en gelegen bezuiden en buiten deze stad, in de Moorsche kampong alhier, aan de oostzijde van den weg naar de Avond Bazaar, met het front ten westen.

No. 2. Een stukje grond bezuiden en buiten deze stad, aan de noordzijde van de noordelijkste straat, in de Moorsche kampong alhier, met het front ten zuiden.

No. 3. Een steenen en met pannen gedekt huis en erf, staande en gelegen bezuiden en buiten deze stad, in de Moorsche kampong, aan de noordzijde van de

middenste straat, met het front ten zuiden.

No. 4. Een steenen en met pannen gedekt huis en erf, staande en gelegen bezuiden en buiten deze stad, aan de westzijde van den weg naar de Avond Bezaar, met het front ten oosten.

Alle welke vastigheden in eigendom toebehooren aan den voornoemden moor *Jenal Albiedin Said Achmat*.

Die gading heeft om gemelde vastigheden te koopen, kome ten dage en ure voorschreven, aanhooren de conditien en doe zijn profijt.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaande klok-flag, te Samarang, den 26den april 1824.

De eerste deurwaarder en gezworen exploiteur voornoemd,
D. PIJL.

Edictale Citatie.

ALZOO de Raad van Justitie te Samarang, bij dispositie van den 21sten april 1824, op het daartoe gedaan verzoek voor en van wege de Wees- en Boedelkamer dezer stede, in hoedanigheid als curator in den verlaten boedel van den Chinees *Lim Kamsing*, gewoond hebbende in het district Lasum, residentie Rembang, heeft verleend appointement van indaging;

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd, mits deze den genoemden Chinees *Lim Kamsing*, openlijk indaag, om vóór of met den 9den juni aanstaande, weder bezit te nemen van zijne goederen, of de waarde van dien, sup pœne anders te gedoogen, dat daarmede worde gehandeld als bevonden zal worden te behooren.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaande klok-slag, van de puije van het raadhuis te Samarang, den 27sten april 1824.

De eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad voornoemd.
D. PIJL.

Op woensdag den 12den mei 1824

ZAL door den vendumeester, ter dezer residentie, ten overstaan van den Resident van Soerakarta, bij executie worden verkocht, ter plaatse alwaar te dien dage vendutie zal gehouden worden, als:

Zeker erf, bebouwd met een steenen en met pannen gedekt huis, staande en gelegen in de Chinesche kampong alhier, ten westen van 's lands Fortres.

Zeker erf, bebouwd met drie voorrij pedakken met pannen gedekt, staande en gelegen in de Chinesche kampong alhier, ten westen van 's lands Fortres.

Zeker erf, bebouwd met een steenen en met pannen gedekt huis, staande en gelegen in de Chinesche kampong alhier, ten westen van 's lands Fortres.

Voorts zoo als gezegde vastigheden, ter plaatse voorschreven, gelegen en toebehoorende zijn, aan den oud-kapitein der Chinezen *Sie Tinghe*.

Indien er dus iemand mogt zijn die eenig regt, actie of toezegging op voornoemde huizen zoude willen pretenderen, en zich opposeren tegen de executie en verkooping, die kome en make het mij ondergeteekenden bekend.

Die gading heeft om gemelde vastigheden te koopen, kome ten dage, ure en plaatse voorschreven, aanhooren de conditien en doe zijn profijt.

Aldus gedaan en gepubliceerd, na voorgaande klok-flag, te Soerakarta, op den 15den april 1824.

De gezworen exploiteur in de residentie Soerakarta.
J. F. MARCKS.

KRACHTENS gepronuntieerde vonnissen bij den Raad van Justitie alhier, worden alle crediturен, in de desolate boedels van wijlen *C. Purnel*, *J. J. Holter*, *J. Davids*, *A. Stokes*, *H. L. Schoester* en van de Chinezen *Ong Soetjoeko* en *Han Amko*, te regten *Han I-Amtjan*, bij deze opgeroepen om te ontvangen de hun toegewezen gelden onder cautie de restituendo, uit handen van kommissarissen van wees- en boedelmeesteren alhier, welke daartoe zullen vaceren, des zaturdags van elke week, van des morgens 8 tot 10 ure, terwijl bij nalatigheid hier in zal worden gehandeld, conform art. 17 van het provisioneel reglement, op de administratie der desolate boedels van Neerlands Indiën.

Namens de desolate boedelkamer voornoemd,
De secretaris,
ARRIENS.

Soerabaija, den 13den april 1824.

DE Weeskamer te Soerabaija roept bij deze elk en een iegelijk op, die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de nalatenschappen van wijlen *J. Fraser*, *B. Schillij*, *J. F. Arduin*, *F. W. Regius* en *D. Hall*, ten einde daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

Namens de Weeskamer voornd.
De secretaris,
ARRIENS.

Soerabaija, den 14den april 1824.

DE ondergeteekende Agenten der Samarangsche Weeskamer, verzoeken elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan den boedel van wijlen *J. K. Jonker*, 1ste kommies der 1ste klasse in deze residentie, daarvan aan hun aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, gerekend van heden.

De agenten voornoemd,
D. HOUTKOOP,
J. A. HERCULES.

Tagal, den 3den mei 1824.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. schip Cornelia Sara*,	G. de Jong.
Gottenburg,	*Zweedsch schip Fortuna*,	M. Rumpf.
Nederland,	*Eng. schip Minstrel*,	C. Arckoll.
Padang,	*Ned. wankang Kim Hoktaij*,	Tjoa Tangmo.

BATAVIA, *den 7den Mei 1824.*

De postmeester,
P. A. BIK.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat de onderstaande schepen in lading liggen om te vertrekken:

naar	schip	kapitein
Pontianak,	*Chinesche toop*	Onjing.
Idem,	*Maleische toop*	Anachoda Laut.
Riouw,	*Chinesche toop*	Kouw Pauw.
Sumanap,	*Boeginesche pantjalang*	Anakkoda Soepook.

Brieven of paketten kunnen, ter verzending met bovengemelde schepen, aan het post-kantoor bezorgd worden.

SAMARANG, *den 1sten mei 1824.*

De postmeester,
H. W. GEZELSCHAP.

VASTGESTELDE PRIJZEN

van het Brood en Varkens-Vleesch te
BATAVIA.

Tarwen brood de 16 oncen . . . *f* — 7st. 2d.
Varkens-vleesch het katje . . . — 8: —

De resident,
VAN HOGENDORP.

MARKTPRIJZEN

der ondervolgende Waren te Batavia.

Klapper-olie per takker . . .	*f* 7: 5—
Katjang-olie dito dito . . .	7: —
Rijst per koijang . . .	110: —
Brandhout . . .	*f* 16 à 17: —

Getrouwd,
D. G. VAN TEIJLINGEN,
en
J. C. BEILLARD, *dochter van wijlen den kol.* Beillard.

Djokjokarta, 19 april 1824.

HEDEN verloste, van eene dochter, de huisvrouw van
A. P. KEMPER.

Batavia, 21 april 1824.

MIJNE geliefde echtgenoot, *Louise Saugai*, verloste heden van eene welgeschapen dochter.
H. VAN KRAAIJENOORD.

Batavia, 28 april 1824.

HEDEN verloste, voorspoedig, van een zoon, *M. E. Hofstteeder*, echtgenoote van
J. C. FLEUR.

Batavia, 4 mei 1824.

HEDEN verloste, van een zoon, de wed. *Mumm*, geb. *van der Kreek.*

Batavia, den 1sten mei 1824.

HEDEN beviel, zeer voorspoedig, van een welgeschapen zoon, de echtgenoote van
R. A. SALOMONS.

Batavia, den 3den mei 1824.

HEDEN verloste, voorspoedig, van een welgeschapen zoon, de huisvrouw van
F. J. TIMMERMANS.

Soerabaija, den 29sten april 1824.

HEDEN verloste, voorspoedig, van eene dochter, de echtgenoote van
W. C. DE JONG.

Soerabaija, 7 april 1824.

HEDEN verloste, van een welgeschapen zoon, *W. C. Senstius*, echtgenoote van *W. J. A. van der Hoop*, 1ste luitenant van het regiment huzaren no. 7.

Soerakarta, 16 maart 1824.

DIED.] At Rembang, on the 14th inst. *John Dixon* Esq., sincerely regretted.

Batavia, 23d April 1824.

Op heden den 18den april 1824, heeft het het opperwezen behaagt, die geen rekenschap geeft van zijne daden, mijne geliefde echtgenoot, in den jeugdigen ouderdom van 24 jaren, een maand en 19 dagen, na eene kortstondige ziekte van vier dagen, tot de eeuwige gelukzaligheid, zoo als ik hoop, na zich te roepen; een ieder kan dus, beseffen die haar liefelijk en minzaam karacter gekend heeft, hoedanig ik in den diepsten rouw ben gedompeld geworden, door dit voor mij onherstelbaar verlies, doch mijn eenigste troost is, dat haar ziel rust in vrede, en wij echter weder elkander zullen ontmoeten op den dag des oordeels.

J. MULDER.

Op heden den 23sten april, is, alhier, overleden, den heer *Pieter Frederik Nicolaas*, in den ouderdom van circa 52 jaren; hiervan aan vrienden en bekenden kennis gevende, worden tevens alle degene welke iets te pretenderen hebben van, of verschuldigd zijn aan deszelfs boedel verzocht, binnen den tijd van zes weken, gerekend van dato dezer, aan de eerst ondergeteekenden, opgave en betaling te doen.

Zoo mede worden die geene verzocht, voorwien de overledene zich als borg gein-

terponeerd heeft, binnen bovengemelde tijd, zich van andere borgen te voorzien.

De executeuren,
J. B. JACOBS,
J. J. DOMINICUS.
Batavia, den 29sten april 1824.

*** HEDEN nacht overleed alhier, tot mijne bittere droefheid, mijn geliefde zoon, *James.*

W. ALEXANDER.
Batavia, 5 mei 1824.

*** HEDEN overleed, aan de gevolgen van een' flijmberoerte, den heer *W. G. F. van Teijlingen*, laatst opzieter der landelijke inkomsten te Tagal.
Samarang, den 24sten april 1824.

*** HEDEN, na eene ziekte van bijna 9 weken, overleed alhier, in den ouderdom van 55 jaren, mijn veel geliefde echtgenoot, *Hebelius Potter*, in leven Predikant der Hervormde Gemeente; de vrienden van den achtingwaardigen overledenen zullen wel weten zijn beminnelijk karakter te waarderen, en in vriendschappelijke deelneming met mij en mijne kinderen, zijn verlies betreuren.

A. VISSCHER,
wed. *Potter.*
Soerabaija, den 18den april 1824.

*** HEDEN overleed, tot onze bittere droefheid, ons eenigste kindje, *Leonardus Anthonij Hendrik*, oud 16 maanden.

A. BEIJERINCK,
S. H. BEIJERINCK,
geb. *Rooda van Eijsinga.*
Japara, 15 april 1824.

*** Op den 13den september 1823, overleed, in het Dorp de Paarl, Kaap de Goede Hoop, de gepensioneerde luitenant-kolonel *Herbert Dikstaal*, in den ouderdom van 64 jaren.

*** HEDEN overleed, tot mijne bittere droefheid, mijne geliefde huisvrouw *Dirkje Schooneveld*, in den ouderdom van 30 jaren en 9 dagen, aan de gevolgen van eene hevige zenuw koorts: alle die haar, in haar leven, hebben gekend, kunnen dit voor mij zoo treffend verlies beseffen.

T. H. VRIESE, *kap. bij de 18de afd. nat. inf.*
Padang, 7 maart 1824.

*** HEDEN overleed, tot mijne bittere droefheid, mijne dierbare echtgenoote *Juliana Maria Tornbauer*, aan de gevolgen eener langdurige ziekte.

J. BEUDEKER, *1ste luit.*
Noesakambangang, den 29sten maart 1824.

ALLE degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *John Dixon*, worden verzocht daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan de testamentaire executeuren *H. F. Winckelhaagen* te Rembang, en *H. Breton de Nijs* alhier.
Batavia, 25 april 1824.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *Johan Pieter Keijer*, worden verzocht, daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van veertien dagen, gerekend van dato dezer, aan den testamentairen executeur,

J. KEIJER.
Batavia, 1 mei 1824.

AL degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van den, op den 4den dezer, overleden 2den luitenant plaatsmajoor *W. van den Bosch*, gelieven zich te melden binnen twee maanden aan de kommissarissen

J. DE KOLF, *1ste luit. adjt. inspecteur.*
G. FILET, *2de luitenant kwartier-meester.*
Weltevrede, 5 mei 1824.

Advertentie.

ALLE degenen welke iets te pretenderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den wel eerwaarden heer *Hebelius Potter*, in leven Predikant der Hervormde Gemeente alhier, worden verzocht zulks optegeven, binnen zes weken, van heden gerekend, aan de testamentaire executeuren in gemelde nalatenschap,

C. ROSEMEIER, en
W. C. BERKHOLST.
Soerabaija, den 18den april 1824.

Vendu-advertissementen.

Op maandag den 10den mei 1824.

VOOR het negotie-huis van *Van de Laar en van Leeuwen*, op de groote rivier, van horologien, galanterien, gouden en zilveren epauletten, witte Engelsche lijnwaten, wit kasimier, zeildoek, touwwerk, waaronder kabels van 10 en 13 duim dikte, aanbeelden, spijkers en schoppen, loodwit, lijn-olij, diverse verwen, wit vengsterglas, water-leggers, roode wijn, jenever, booter, kaas, lengvisch, siroop in pullen, enz.

Op dingsdag den 11den mei 1824.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Stahl en Kemper*, op de groote rivier, van extra fijn geslepen glaswerk, bijouterien, pendules, schrijf-behoeften, dames schoenen en laarzen, eau de cologne, roode wijn, bier op fleschen, anchovis, enz.

Op woensdag den 12den mei 1824.

VOOR het sterfhuis van wijlen den heer *M. A. Meisel*, in de Koestraat, van glaswerken, lijnwaten, dranken, lijfeigenen, enz.

En precies te 11 ure,

De navolgende vastigheden, ten overstaan van eene kommissie uit den Raad van Justitie te Batavia, voor rekening van den Chinees *I-O Tjoenko.*

Zeker stuk wei- en zaai-land, zijnde een gedeelte van het land Grending, bebouwd met een steenen huis, na de Chinesche manier getimmerd, verscheiden kamers, kombuis, dispens, pakhuizen, benevens eene olie- en eene rijst-molen, alles van steen met pannen gedekt, paardenstallen, wagen-loots, buffel-kraal en eenige boejangers woningen van bamboes met adap gedekt, staande en gelegen tusschen de rivier Tjidanie, en de Spruit Sabin, of in het westerveld, het 4de deel van het blok R, sub no. , bij de verponding doorloopende no.

Zekere drie erven, thans te zamen getrokken en tot een gemaakt, bebouwd met een steenen huis, na de Chinesche manier getimmerd, verscheide kamers, pakhuizen, kombuis, dispens, slaven-vertrekken, wagen-huis en paarden-stal, enz., alles van steen met pannen gedekt, staande en gelegen ruim ¼ uur gaans, westwaarts, buiten deze stad, in het westerveld, het 7de deel van het blok O, sub no. 632, 634, 633 en 666, bij de verponding doorloopende no.

Op donderdag den 13den mei 1824.

VOOR het negotie-huis van *Kruijt en van Dasten*, in de binnen nieuwpoortstraat, van diverse provisien, als: zuurkool, snij-boonen, spergie-boonen, rolpens, pekelworst, saucijs de bologne, Leijdsche en zoetemelksche kazen, rozijnen, gepreserveerde kruis en aal-bezien, kroosjes, mosterd, Amerikaansche zeep, cigaren, hoeden, gemaakte hemden en kleederen, Japansche krip en kabaijen, echte bloed- en andere koralen, geslepen caraffen, scheer-messen, wagen- en bendijlantaarns, schilderijen en mahonie houten stoelen, schrijf-papier, en andere goederen meer.

Op vrijdag den 14den mei 1824.

IN den tuin van *E. Corneleissen*, achter Weltevrede, van paarden en rijtuigen, waaronder een zeer goede reiswagen, huismeubelen, waaronder een extra fraaije en welluidende piano forte, aarden en glaswerken, spiegels en schilderijen, boeken, waaronder de placaat-boeken van Neêrlands Indië, en het geene verder te voorschijn zal gebragt worden.

Alsmede voor rekening van het Gouvernement, van twee Javasche reiswagens.

(*Zie verder het tweede Bijvoegsel.*)

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 8sten* MEI, 1824.

(*Vervolg van het eerste bijvoegsel.*)

bare boeken, in het Engelsch en Fransch, onder anderen, een Encijclopedia in 39 deelen;

Ook een ſtel kaarten, voor een kantoor geſchikt, een ſchrijf-kistje met copiëer machine in een; eenige gouden kettingen, cachetten, ſleutels, potlooden en andere goederen meer.

For Sale.

At the store of J. T. RICKETTS,

Great-River-street.

ON monday morning next, will be opened a Case of valuable books, in French and English, ordered for a private Library, among others an Encyclopedia in 39 volumes.

A sett of maps for a Library, or office, a writing desk and copying machine in one, some gold chains, seals, keys en pencil cases, with other articles.

BIJ *van Putten* en *Co.*, zijn te bekomen, de volgende pas aangebragte goederen, als: hammen, gerookte tongen en bilſtukken, pekel-worst, zuurkool, anchovis, keukenzuren, Zwitſerſche-, zoetemelkſche- en Leidſche kazen; ligt en zwaar bier op bottels, diverſe ſoorten van fijne en andere wijnen, brandewijn, likeur en ſiroop op bottels, Hollandsch canarivogel-zaad, gemaakte hemden, dimit en katoen baptist.

Batavia, den 6den mei 1824.

BIJ den ondergeteekenden zijn te bekomen, de navolgende goederen; als: gouden en zilveren epauletten voor hoofd officieren en andere, dito dragons, ridder-ordens, gouden repetitie-horologien, dames dito, bloedcoralen, colliers, geſlepen dito, pleet en lakwerk, kristallen en andere astrale lampen, geſlepen glaswerk, ſpiegels, witte porceleinen tafel- en theeſerviſen met goude randen, dito kopjes en ſchoteltjes met deviſen, meerſchuimen pijpen, witte katoenen mans, vrouwen en kinder kouſſen, bruſſelſche mans laarzen en ſchoenen, dames en kinder dito, geborduurd neteldoek, witte zijden en italiaanſche ſtroo hoeden, voiles, zijden en merinosſen shawls, bloemen en guirlandes, gekleurde franjes, lakens, flanel, gekleede poppen en ander ſpeelgoed, champagne- roode- en andere wijnen, likeuren, bitter, booter, kaas, hammen, bilſtukken, rolpens, ſaucijſen, gedroogde tongen, ſaucijs de boulogne, gedroogde groentens, anchovis, corenten, rozijnen, pruimen, keukenzuren, enz.; alsmede een fraai aſsortiment mahonijhouten meubelen en ſchilderijen, aangebragt per het ſchip IDA ALEIDA, kapitein *Sipkes.*

J. VAN DIJK.

Goenong-ſaharie, 5 mei 1824.

Te koop.

BIJ *Leps* en *Co.*, padij en rijst, Engelſche roskammen, wagen-lantarens, Varinas tabak, vleesch- en vis-ſaucen, olijven, zuren en mosterd, ſalade-olij, ſelzerwater, haarpoeder, kurken, benevens een partij nieuwe jatij-planken à 50 ſp. m. de 100 pees, en nog twee groote Perſiſche tapijten.

BIJ de weduwe *Schaider* zijn te bekomen, pas aangebragt met het ſchip IDA ALEIJDA, van Amſterdam, extra fraaije Italiaanſche dames ſtroo hoeden, balkleedjes, zwarte- en bruine kapſels en krullen, ceinturen en geſpen, geborduurde zak-doeken, mans hoeden, hemden met en zonder chabots, blaauwe rokken, laarzen en ſchoenen, roode wijn in kisten, madera, bier in fleſſchen per dozijn, wijnazijn, glas- en kristal-werken, astrale lampen, waſchkaarſen, katoenen, garens, enz., enz.

BIJ de weduwe *Schaider*, pas aangekomen van Bengalen: echte kaſimieren, roode halve- en kwart shawls, Bengaalſche tafel-lakens en ſervetten, dames klinkant, balkleedjes, Makasſaarſche en Soloſche ſarongs, Samarangſche halve laarſen en ſchoenen, zeep en waschkaarſen in kistjes.

Te koop.

BIJ *Forestier en Co.*, Soerabaijaſche Rijst bij de koijang, hodgsons pale ale, madera-, teneriffe-, sicilij- en malvosia-wijnen op fust en fleſſchen, cognac brandewijn, ſpermacetie- en wasch-kaarſen, zout vleesch en ſpek, planken, van manilla, zweedsch ijzer, ijzeren pannen, ſcheeps ankers, touw-werken, bengaalſche katoenen goederen, chineesch wit linnen, chineſche zijden ſtoffen, klapper-olij, blad koper en koperen ſpijkers.

Uit de hand te koop.

RIJST bij 50 en 100 gantangs, en drie ſlaven, waaronder twee koewagters en eene lijf-jongen; adres aan het groote huis op Tanabang.

AARDAPPELEN en Rolpens, te bekomen te *Meester Cornelis*, of in de ſlachterij in kampong Noordwijk, bij

J. A. BEIJVANCK.

PAS ontvangen bij *Livett* en *Gonsaves*, verſch bengaalſche tafel-lakens en ſervetten, engelſche ronde hoeden en halve kouſſen, fijn ſchrijfpapier van alle ſoorten, pennen-ſchachten, potlooden, inkt, &c., engelſche merkt port-wijn eerſte kwaliteit, madera dito; brandewijn, verſche mosterd, azijn, olijven, capers en ſouſen, korenten, rozijnen en pruimedanten, ſpermaceti-kaarſen, glazen-ruiten, &c.

30 april

Just Published.

BY the Revd. *W. Robinson*, Bencoolen an Elucidation of the principles of malayan Orthography, to be had of *Livett* en *Gonsalves*, Price 9 Rupees.

Batavia, 29 April 1824.

Te koop.

BIJ *Jacob Makertiets*, pas aangebragte Musſlipatnams ſnuif, op kampong malakka no 16.

BIJ de ondergeteekenden, zijn te bekomen, beste Kaapſche tuin-zaden, gedroogde perſiken, abricoſen, appelen, rozijnen, amandelen en ſtruis-veeren; alsmede prachtige meubelen, pas ontvangen van Samarang.

KEUCHENIUS en CO.

BIJ *de Raadt*, *Soest* en *Versteegh* zijn te bekomen: puik roode wijnen, van *E. Swermondt* en *Zoonen* en *Co*, *A. Milders* en *Zoon*, *Roest* en *Ellinghuijzen*, een klein partijtje port- en moeſel wijn; alsmede natte en drooge verf, zwartſel, lijn-olij, touw-werken, ankers, en eenige vaatjes zout vleesch.

Voorrei, 22 april 1824.

Advertentie.

BUITEN de vorige advertentien, zijn nog bij den ondergeteekenden te bekomen, extra fraaije meubelen, ſchilderijen, pleet- en glas-werken, meubelbeſlag, bijouterien, dames-kleeden, roode- en witte shwals, dames- en kinder laarzen en ſchoenen, porceleinen, thee- en koffij-ſerviesſen; alsmede roode-, rhijnſche-, madera- en muskaat-wijnen, bitter, jenever, banket en koek, enz. Mede zijn bij denzelven te bekomen, extra fijne gecouleurde lakens en na den laatsten ſmaak gemaakte mans kleederen, ook kunnen dezelve bij den ondergeteekenden aangemaakt worden.

P. FRÖLECKE.

Batavia, den 23ſten april 1824.

WORDT te koop of te huur gevraagd een bekwame kok; adres ter Lands Drukkerij.

AARDAPPELEN en klapper-olij, komende van Soerabaija, worden thans gelost, en zijn te bekomen bij

J. H. LEVIJSSOHN.

WISSELS op BENGALEN, verkrijgbaar, bij *Deans* en *Co.*

BILLS ON BENGAL, apply to *Deans* en *Co.*

Passage for England.

THE English ship MUNSTRELL, capt. *Chas. Arkcoll*, will sail for England, in June next, has good accomodation for passengers, and carries a sur-

zon. Apply to Messrs. *Macquoid, Davidson & Co.*, or to capt. *Arkcoll.*

Batavia, 8 May 1824.

Advertisement.

THE undersigned beg to acquaint their Friends and the Public, that they have this day associated themselves at this place, for the purposes of trade and general agency, under the firm of *Philip Davidson & Co.*

P. DAVIDSON,
J. DAVIDSON.

Soerabaya, 1st May 1824.

Advertentie.

HET aandeel van den heer *J. P. Macdonnell*, in onze etablissementen alhier en te Samarang, op den 8sten dezer, opgehouden hebbende zullen de zaken van ons huis te Samarang, voortaan door den heer *Robert Barrows*, waargenomen worden, die daartoe onze volmagt bezit.

WILSON, BUCHANAN en CO.

Batavia, 20 april 1824.

Notice.

THE interest of Mr. *J. P. Macdonnell*, in our establishments here and at Samarang, ceased on the 8 inst., in consequence of which the branch of our House at Samarang, will be henceforth conducted by Mr. *Robert Barrows*, under our procuration.

WILSON, BUCHANAN & CO.

Batavia, 20 April 1824.

MET referte aan bovenstaande bekendmaking, heeft de ondergeteekende de eer zijne vrienden en het publiek te verwittigen, dat hij op zijnen eigen naam een huis van commissie te Samarang heeft opgerigt, waar hij de belangen van alle degenen, die hem hunne zaken mogen toevertrouwen, met ijver zal behartigen.

J. P. MACDONNELL.

Batavia, 20 april 1824.

Notice.

WITH reference to the above advertisement, the undersigned, begs leave to inform his friends and the public that he will individually conduct a general agency business at Samarang, where his best services will be devoted to the interest of those, who may intrust their affairs to his management.

J. P. MACDONNELL.

Batavia, 20 April 1824.

J. F. SMIT, heeft zijn juweliers winkel opgerigt op molenvliet, vlak over den tuin van den heer *Gavork Manok.*

KRUIJT EN VAN DASTEN, zijn generale gemagtigden van

WESSELINK.

DOOR de tegenstrijdige gedragingen van den heer *Frederick Clemens Bauer*, vindt de ondergeteekende zich verpligt om het publiek, bij deze te informeeren, dat hij de verdere waarneming der zaken van gemelden heer *Bauer* heeft geabandonneerd. W. A. KEUCHENIUS.

Batavia, den 7den mei 1824.

MEN verlangt een docter aan boord van het opdeszelfs vertrek naar Rotterdam, liggend schip MARIJ, kapitein *Wm. Alexander*; adres bij

VAN DE LAAR EN VAN LEEUWEN.

EEN jongman, met den handel niet onbekend, en het boekhouden eenigzints verstaande, zich op zeer aannemelijke voorwaarden willende engageren, adresseere zich bij

J. H. LEVIJSSOHN.

BLASIUS naar Nederland vertrekkende, heeft tot zijnen gemagtigden verzocht en aangesteld den heer *N. Muller.*

DE ondergeteekende, voor eenigen tijd dit eiland zullende verlaten, heeft tot zijne gemagtigden verzocht en aangesteld de heeren *de Roock* en *Koster*, te Soerabaija. G. CRUL.

Bankallang, den 16den april 1824.

VERTREKT naar Europa, de gepensioneerde luitenant-kolonel *P. L. van Driel.*

BOZE vertrekt naar Rotterdam.

J. SOETERMEER, vertrekt naar Nederland.

PLAN *van een Geneeskundig Etablissement, opterigten te* Kedong Allang, *bij* Buitenzorg, *onder directie van* J. E. Doornik, *med. Doct.*

Daar de ondervinding van bijna twee jaren, den ondergeteekenden ten vollen bewezen heeft, met welk, voor de lijders gelukkig gevolg, het verblijf is geweest op Kedong Allong, heeft deze ondervinding aanleiding gegeven, dat velen zich bij den onderg teekenden hebben aangemeld om aldaar, onder geneeskundige behandeling, te worden opgenomen.

Aan dit verzoek evenwel is niet kunnen worden voldaan door gebrek aan plaatsing, en het is als een gevolg daarvan, dat de ondergeteekende, naar aanleiding van het sterk en aanhoudend verzoek van vele bewoners van Batavia, en om tevens zoo veel in deszelfs vermogen is, ten dezen opzigte nuttig te zijn, en te blijven in deszelfs betrekking als geneesheer, te rade geworden is, om op Kedong Allang, in de nabijheid van deszelfs woonhuis opterigten een etablissement van gezondheid, het geen bestaan zal in een gebouw, voorzien met acht ruime kamers, en ingerigt zal wezen tot het meeste gemak der zieken.

Om dit etablissement tot stand te kunnen brengen evenwel, zal, zoo tot aanbouw van dit gebouw, als tot aankoop van bedienden en andere benoodigdheden voor het zelve, benoodigd zijn eene som van twaalf duizend indische guldens.

Om deze gelden bij elkander te brengen, stelt de ondergeteekende voor eene inschrijving, bestaande eenlijk uit vier- en twintig aandeelen van vijf honderd indische guldens ieder aandeel. Terwijl, indien meerdere persoonen tot een aantal van veertig, dit des ondergeteekendens, voor het algemeen nut bestaande plan, met derzelver inteekening verkiezen te begunstigen, het montant van ieder aandeel proportioneel zal verminderen en eenlijk tot het bepaalde bedrage van twaalf duizend indische guldens in het geheel zal worden gebragt.

Voor het bedrag der ingeteekende som zullen door den ondergeteekenden behoorlijk onderhandsche schulderkentenissen, rentende drie kwart percento 's maands, aan de inteekenaren worden afgegeven.

De teruggave van deze som benevens de betaling der renten stelt de ondergeteekende voor, om te doen plaats hebben op de volgende wijze in vijf termijnen, te weten:

Primo januari	1826 Ind.	guldens	1800.
Idem	1827	,,	2400.
Idem	1828	,,	2400.
Idem	1829	,,	2400.
Idem	1830	,,	3000.

Zijnde het bedrag van het kapitaal groot *f* 12000.

Elke zieke zal, voor eene maand verblijf op Kedong Allang, betalen *f* 330 Ind., en daarmede zal voldaan zijn geneeskundige behandeling, geneesmiddelen, spijzen, dranken, de verkwikking en de huisvesting.

Ieder zieke zal kunnen medebrengen een bediende, terwijl voor de overige verpleging, het noodig personeel zal voorhanden zijn, zullende bij verkiezing van meerdere bedienden, daar voor, per maand, tien Indische guldens voor ieder, moeten worden voldaan.

Het voorregt, en zulks ook het eenlijke voorregt der inteekenaren omtrent dit etablissement, zal hier in bestaan; dat bij het aanmelden van meerdere zieken, als zouden kunnen worden opgenomen, die gene van hun, welke onder de inteekenaren behoort, de preferentie van plaatsing hebben zal.

Dit plan zal ter teekening liggen ten kantoore van den notaris *K. Heijnis*, die zich daarmede wel heeft willen belasten.

Zoo dra de inteekening zal besloten zijn, zal daarvan aan de inteekenaren kennis gegeven en hun tevens tot betaling worden aangeboden de door den ondergeteekenden te verleenen schulderkentenissen, terwijl de ondergeteekende zich verbindt, om onmiddelijk daarna tot het in order brengen van het bij dit plan bepaalde overtegaan, op dat binnen den kortst mogelijken tijd, op den voet en wijze voorschreven, de lijders kunnen worden opgenomen.

Kedong Allang, den 1sten mei 1824.

J. E. DOORNIK,

Medicinæ Doctor.

DE ondergeteekende, ontvangen hebbende eenen brief, geteekend *Koemus* of *Kolmus*, zonder van plaats- of dagteekening voorzien te zijn, waarbij het 7de, 8ste en 9de deel der verhandelingen van het *Bataviaasch Genootschap* verlangd worden, verzoekt den geëerden schrijver, aan hem wel te willen opgeven, zijn edele woonplaats, ten einde de afzending dier deelen te kunnen doen.

De secretaris van het Bataviaasch Genootschap,

VAN DER VINNE.

Batavia, 22 april 1824.

LIEFHEBBERIJ-TOONEEL OP WELTEVREDE.

De ondergeteekende heeft het genoegen,

de Tooneel-minnende Ingezetenen der Hoofdplaats bekend te maken, dat de Directie van het Liefhebberij-Tooneel, onder de zinspreuk: *Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas*, hartelijk wenschende en niets anders beoogende, dan aan het verlicht Bataviaasch Publiek genoegen en uitspanning te verschaffen, besloten heeft, dank de gereede en lieflijke toetreding van velen, tot de door de Directie onlangs voorgestelde financieele maatregelen, te beproeven, het nieuwe *derde* Tooneel-jaar in te gaan, en de Tooneelrepresentatien voort te zetten, onder de voorwaarden en bepalingen, welke aan het Publiek zijn bekend gemaakt; dat de Directie, alleen ter instandhouding van deze met zoo vele moeite, zorgen en kost en, pas ontloken, (en zij durft het te zeggen) luisterrijke inrigting, als het ware, eene overwinning op zich zelve heeft behaald, door, offchoon voor het bepalde aantal billetten, nog in lange na, niet is ingeteekend, evenwel tot het bovenvermelde besluit te komen; in de vleijende verwachting, dat het overige gedeelte van het welwillend Bataviaasch Publiek, de aan hetzelve tot dus verre regtmatig toegezwaaide, niet genoeg te roemen lof, wegens deszelfs krachtdadige medewerking en bevordering tot alles, wat eene nuttige, zedelijke of beschaafde strekking kan hebben, gestand zal doen, ten einde de Directie niet te doen wanhopen, aan de goede slaging van hare pogingen, welkers eenigste prikkel is, het Tooneelgezelschap te redden van den rand des afgronds, in den welken het onherstelbaar dreigt te storten, zonder de mildadige opofferingen van Batavia's Ingezetenen, welke eenmaal zulk een grootsch, kostbaar Etablissement uit het *niet* hebben doen verrijzen, en nu ook zeker niet zullen kunnen aanschouwen, dat hetzelve tot het *niet* terug gevoerd worde.

De Directie betuigt dan ook haren dank, aan het groot aantal Beschermers, welke zoo edel hare pogingen hebben ondersteund, en hoopt, dat zoodanig goed voorbeeld, nog vele navolgers zal vinden, tot welk einde de Inteekenings-lijst, nog altijd bij den ondergeteekenden geopend blijft.

De Secretaris der Directie van het Liefhebberij-Tooneel,
VAN DER VINNE.

Liefhebberij-Tooneel

OP WELTEVREDE.

onder de zinspreuk:
UT DESUNT VIRES TAMEN EST LAUDANDA VOLUNTAS

No. 1.

Op VRIJDAG den 14den Mei 1824.

HET

BORSTBEELD

OF DE

HONGAARSCHE DESERTEUR;

Tooneelspel in *drie* bedrijven, vrij gevolgd naar het Fransch:

(*La Tête de Bronze*)

door

C. Vreedenberg.

Versierd met alle deszelfs, daartoe expresselijk vervaardigde, *decoratien* en *costumen*; „ hebbende de directie geene „ moeite gespaard, om deze representatie, „ zoo veel mogelijk, der door het *Bataviaasch Publiek* gedane milde opofferingen, ten volle waardig te maken."

De deuren zullen niet vóór *zes* ure geopend worden.

Men zal te *half zeven* ure precies beginnen.

De rijtuigen zullen in volgender voege moeten circuleren:

„ De personen, van Molenvliet, Rijswijk en het kampement Weltevrede komende, zullen den eersten ingang bij het posthuis inrijden, en den ingang aan den middelweg van Weltevrede weder moeten uitrijden.

„ De personen, van Goenong-sahari komende, zullen den ingang bij de wacht moeten inrijden, en in het uitrijden dezelfde orde volgen als de eerstgenoemden.

Bij het wegrijden, na de representatie, zal dezelfde orde, doch omgekeerd, moeten geobserveerd worden.

Aan de ledige rijtuigen zal het, niet vrijstaan, zich op het plein van het gebouw te plaatsen, maar dezelve moeten zich in twee rijen rangschikken op den weg van Goenong-sahari tot aan den middenweg, en zoo mede langs dezen laatsten weg zelven.

„ Op aanstaanden *donderdag* en *vrijdag*, den 13den en 14den dezer, zal door den ondergeteekenden, ten huize van den heer *J. C. Romswinckel*, op *Rijswijk*, des voormiddags van 8 tot 1 ure worden gevaceerd, tot afgifte der *entrée-biljetten* voor het *1ste Trimester* van het *3de Tooneel-Jaar* en van *vreemdelings-kaartjes*.

De ondergeteekende verwittigt het geëerd publiek, dat, uithoofde van den grooten toestel en de toebereidselen der voorschreven representatie, het hem onmogelijk is, om later dan tot één ure des vrijdags, na den middag, tot de uitgifte der entrée-biljetten te vaceren, en dat dus na genoemd tijdstip, volstrekt geene lootjes meer zullen verkrijgbaar wezen; met zeer vriendelijk verzoek aan de heeren inteekenaren, om, indien zulks slechts eenigzins mogelijk is, derzelver Bewijzen van Toegang op aanstaanden donderdag, vóór den middag, te willen doen afhalen.

Namens de directie van het liefhebberij-tooneel voornd.

De Secretaris,
VAN DER VINNE.

TER Lands Drukkerij zijn verkrijgbaar, *Bataviasche Almanakken* voor 1824, tegen *f* 2:--:-- het exemplaar.

TER LANDS DRUKKERIJ *is van de pers gekomen en verkrijgbaar gesteld het Naamregister van Nederlandsch Indië, voor het jaar 1824, tegen den prijs van f 8:-- met de Almanak.*

Het Naamregister geniet, even als de Courant, vrijdom van port; aan de aanvragen uit de residentien zal, mits vooraf betaling, dadelijk voldaan worden.

HET Naamregister en Almanak, ter Lands Drukkerij van de pers gekomen, is mede verkrijgbaar bij J. F. Buscher, *te Samarang.*

TER LANDS DRUKKERIJ is van de pers gekomen en verkrijgbaar gesteld; DE MALEISCHE SPRAAKKUNST van *George Hendrik Wernlij*, herzien en uitgegeven op last van de Hooge Regering over Nederlandsch Indië, door *C. van Angelbeek*, maleisch translateur van het gouvernement.

Een deel groot quarto; prijs *f* 10.

TER Lands Drukkerij is te bekomen, tegen den prijs van *f* 4:--:-- Indisch: GESCHIEDKUNDIG OVERZIGT, *der* KONINKLIJKE VOORSCHRIFTEN, *omtrent het beheer der Staats Uitgaven in* NEDERLAND, door S. DASSEVAEL.

TER *Lands Drukkerij is van de pers gekomen en verkrijgbaar, de nummers 15, 16, 17, 18 en 19, van het staatsblad voor 1824.*

ONDERSCHEIDEN SOORTEN

VAN

VISITEN-KAARTJES,

Verkrijgbaar ter

LANDS DRUKKERIJ.

GEDRUKT TE BATAVIA,

ter Lands Drukkerij.